Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $5.50 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $6.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Prašome visų "Laisvės" skaitytojų gaut nors po vieną naują skaitytoją savo dienraščiui.

No. 20 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET Telefonas: Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Sausio (January) 24, 1941 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXI. Dienraščio XXIII.

KRISLAI

Štai dar vienas sumanymas. Iš Londono. Eina prie proto. Rytoj ir poryt. Bandys atsikelti.

Rašo A. Bimba

Nenoriu, kad sekama mano mintis būtų imama už gryną pinigą. O štai ji: Ar nebūtų gerai, jeigu kas nors surinktų visas informacijas apie Amerikos lietuvius profesionalus, ypač čia gimusius, augusius ir aukštus mokslus baigusius? Susidarytų, tikiu, didokas albumas.

Būtų parodyta, ką Amerikos lietuviai davė Amerikai protinio darbo dirvoje.

Tai būtų galima padaryti per Literatūros Draugijos kuopas ir veikėjus. Jie žino apie lietuvius profesionalus savo kolonijose.

Churchillio valdžia meta šalin savo maską ir vidaus politikoje pamėgdžioja Hitlerį ir Mussolinį. Kaip praneša iš Londono, jinai uždarė Anglijos "Daily Workerį". Veikiausia bandys užgniaužti ir Anglijos Komunistų Partiją.

Bet prie ko tokia politika veda? Prie sufašizavimo Anglijos, be abejonės.

Labai įdomu ir tas, kad šito proceso pryšakin pastatyti Anglijos Darbo Partijos ir darbo unijų lyderiai, kaip Bevin ir Morrison. Šitų leiberistų kojomis Anglijos plutokratija trempia liaudies demokratines teises.

Rooseveltas taiso santykius su Tarybų Sąjunga. Jau nuėmė ir taip vadinamą "moralinį embargo". Jau Amerika parduosianti Tarybų Sąjungai ir tam tikrų karinių ginklų. Pagaliau gal visai ateis į protą ir tuos santykius visai pataisys.

Kryptis yra sveikintina. Tarybų Sąjunga visada norėjo kuogeriausių santykių su Amerika. Jeigu tai nebuvo pilnai pasiekta, tai dėl Amerikos diplomatų kreizavojimo ir įsimylėjimo į tą viltį, kad gal tarybų valdžia sugriūsianti ir jos vieton atsistosianti ponų valdžia.

Tegul Rooseveltas padaro dar kitą rimtą žygį. Lai jis liaujasi glostęs ir globojęs Pabaltijos šalių, ypač Lietuvos, liaudies priešus. Jų čia privisoo daug. Jie čia šinkavoja nuodus prieš tą šalį, su kuria mūsų kraštui reikia geriausių ir draugiškiausių santykių.

Kokiais sumetimais čionai leidžiama tokioms Tubelienėms ir tokiems Gabaliauskams seilėti prieš Tarybų Sąjungą ir rinkti aukas šelpimui Hitlerio agentų Berlyne?

Rytoj vakare turėsime "Laisvės" korespondentų pasitarimą. Nepamirškite, draugai, atvažiuoti ir dalyvauti. Šis yra paskutinis priminimas.

Poryt, tai yra, sekmadienį, turėsime "Laisvės" šėrininkų suvažiavimą ir metinį dienraščio bankietą. Bus didelė sueiga ir graži iškilmė. Pasimatysime ir pasišnekėsime su visais.

Kai kas labai nudžiugo, kai buvęs "Daily Workerio" redaktorius suklupo ir tapo net išmestas iš partijos. Jie sakė: Ten bus politinė vaina!

Bet, kaip atrodo, jokios vainos nėra ir nebus. Revoliucinių eilių vienybė nepalaužiama jokio vieno asmens, arba kelių asmenų.

Pats Hathaway žada taisytis. Jis bandysiąs keltis ir bristi iš bėdos. Tai jo, žinoma, reikalas. Niekas jo toms pastangoms nebandys kenkti. Tik lai nors dabar ištesi savo žodį.

Iš vado revoliucinis judėjimas reikalauja daug daugiau, negu iš eilinio nario. Vado asmeninės silpnybės daug greičiau virsta pavojingomis politinėmis silpnybėmis. Vadas turi griežčiau kovoti prieš tas silpnybes ir laiku nuo jų išsigydyti.

Kaip atrodo, to pirmiau nesuprato Hathaway. To nesuprato ir kiti, kurie panašiais keliais nuklimpo į pelkę ir pražuvo.

Auga Darbininkų Kova Karinėse USA Pramonėse

Milwaukee, Wis. — Paskelbta 7,000 darbininkų streikas prieš Allis-Chalmers Komp., kuri turi karinių valdžios užsakymų už 27 milionus dolerių. Streikui vadovauja Jungtinė Automobilių Darbininkų Unija (CIO). Reikalauja daugiau algos ir pripažint darbininkam unijines teises.

New York. — Amerikos prekinių laivų kompanijos atmetė reikalavimą Visasąliškos Marininkų Unijos (CIO) pridėt jiem algų. Jie tariasi apie streiką.

Los Angeles, Calif. — Jungtinė CIO Gumos Darbininkų Unija iškovojo iš United States Gumos fabrikantų pakelt darbininkam valandinę algą nuo 99 centų iki $1.02 ir darbininkėm nuo 66 iki 69 centų.

New York. — Kiek dabar CIO ir Darbo Federacijos unijistai ir šiaip darbininkai reikalauja pridėt algų ir pagerint darbo sąlygas, tatai paliečia fabrikus, kurie turi bilionus dolerių karinių užsakymų Amerikai ir Anglijai.

Sudėjus krūvon darbininkų reikalavimus, tai kompanijos turėtų jiem išmokėti 250 milionų dolerių daugiau algos per metus.

New York. — Jungtinė CIO Elektrininkų, Radio Darbininkų ir Mašinistų Unija reikalauja dešimčia centų pakelt valandinę algą 270 tūkstančių savo narių dirbančių keturiuose šimtuose fabrikų.

Detroit, Mich. — Jungtinė Automobilių Darbininkų Unija (CIO) išsiuntinėjo savo organizatorius priruošt darbininkus įvairiuose miestuose eit kovon už algų priedus 450 tūkstančių savo narių.

Bayonne, N. J. — Miesto valdyba šaukia streikierius ir Babcock and Wilcox Kompanijos fabriko vedėjus į taikos derybas. Kompanija gamina karinius reikmenis Amerikos laivynui. Streikui vadovauja CIO Elektrininkų, Radio Darbininkų ir Mašinistų Unija.

Pittsburgh, Pa. — Streikavo darbininkai didžiulio Irwin plieno fabriko, priklausančio Jungtinių Valstijų Plieno Korporacijai. Streikui vadovauja CIO unija. Reikalauja daugiau algos. Streikieriai sugrįžo dirbt, kuomet fabrikantai sutiko derėtis su unija dėl algų pakėlimo darbininkam.

Plieno pramonė turi didžiausius karinius užsakymus Amerikai ir Anglijai.

San Diego, Calif., saus. 23. — CIO unija laimėjo 12 centų ir pusę daugiau valandinės algos Ryan orlaivių korporacijos darbininkam.

Amerikoj Pastatys 33,000 Orlaivių Iki 1942 Vasaros

Washington. — Iki 1942 m. liepos mėnesio Jungtinėse Valstijose bus pastatyta 33 tūkstančiai karinių orlaivių, kaip sako Wm. S. Knudsen, direktorius valdiškos Įstaigos Gamybai Tvarkyti.

Dabartiniu laiku Amerikos fabrikai turi užsakymus pastatyt Amerikai 19,000 karinių orlaivių ir Anglijai 14,000.

Knudsen spėja, jog praeitą mėnesį šioje šalyje pabudavota 2,400 karinių orlaivių.

Teigia, kad Roosevelto Bilius Anglijai Remti Bus Priimtas

Washington. — Senatorius Barkley, senato daugumos vadas, pareiškė, kad kongresas žymia dauguma balsų priims prezidento Roosevelto sumanymą "visuotinai" remt Angliją. Jis sako, kad bus atmesti pataisymai, kuriais tuli senatoriai ir kongresmanai norėtų aprėžt prezidento galią kas liečia Anglijos gelbėjimą. Senatorius Barkley pranašauja, kad tas prezidento sumanymas bus pervarytas eigoje 60 dienų.

Prezidentas Galėtų Pervest Anglijai 200 Laivų

Prez. Rooseveltas reikalauja, kad kongresas greitai paskirtų 350 milionų dolerių statyt 200 naujų prekinių laivų.

Senatorius Barkley teigia, jog kai kongresas priims Roosevelto sumanymą dėlei pagalbos Anglijai, tai prezidentas galės bile kiek tų laivų arba visus juos perleisti Anglijai.

Už prezidento Roosevelto diktatorišką sumanymą smarkiai darbuojasi ir senatoriai Carter Glass ir Harrison.

GINČAI APIE ANGLŲ LAIMIKĮ TOBRUKE

London, saus. 23. — Anglai teigia, kad užimdami Tobruką, Italijos kolonijoj Libijoj, jie paėmę į nelaisvę 30 tūkstančių italų kareivių ir du generolus, taipgi pagrobę daugius italų ginklų ir amunicijos.

Roma, saus. 23. — Italai ištraukė visą savo kariuomenę iš Tobruko su ginklais ir kitais karo reikmenimis, kaip sako italų komanda.

RIAUŠĖS RUMUNIJOJ NUSLOPINTOS(?)

Bucharest, Rumunija, saus. 23. — Rumunų premjero Antonescu valdžia skelbia, kad jos karo jėgos nuslopino kraštutinių fašistų-geležingvardiečių maištus visose vietose, tik apart Brasovo miesto. Šie maištininkai, be kitko, reikalavo atgriebt Transylvaniją nuo Vengrijos.

Susikirtimuose užmušta bent tūkstantis asmenų iš abiejų pusių.

NĖRA AMERIKAI PAVOJAUS, SAKO LINDBERGH

Washington, saus. 23. — Jungtinėms Valstijoms nėra jokio pavojaus, kad jas greitu laiku užpultų Vokietija-Italija-Japonija iš oro ar jūrų, — pareiškė lakūnas pulkininkas Lindbergh, kalbėdamas kongresinėj komisijoj. Jeigu Amerika įsigytų 10 tūkstančių karinių orlaivių ir tinkamas jiem stovyklas, tai orlaiviai, veikdami išvien su šios šalies karo lavynu, atmuštų bet kokius priešų užpuolimus,— sakė Lindbergh.

GRAIKAI ŽYGIUOJA

Athenai, saus. 23.— Graikai sakosi apsupę ir sunaikinsią 100 italų tankų Albanijoj; ir abelnai jie vis žygiuoja pirmyn prieš italus.

BOMBARDAVO VOKIEČIUS

Anglai Praneša:

London, saus. 23. — Anglijos orlaiviai smarkiai bombardavo vokiečių žibalo sandėlius, plieno fabrikus, geležinkelių ir anglies centrus, vieną orlaivių stovyklą ir karinius trokus vakarinėj Vokietijoj, ir tuomi padarė priešui daug nuostolių.

Socialistų Vadas Labiau Priešingas Sovietams, Negu Amerikos Valdžia

Washington. — Amerikos socialistų vad. Norman Thomas, kalbėdamas kongresmanų komisijoj, smerkė valdžią už tai, kad ji nutarė praleist Sovietų Sąjungai orlaivius ir kitus ginklavimuisi reikalingus daiktus.

Amerikos Komunistų Partija Šaukia Atmest Roosevelto Bilių; Sako, Jis Veda Karan

New York. — Amerikos Komunistų Partijos Visasąliškas Komitetas saus. 22 d. išleido pareiškimą, šaukdamas amerikiečius sumušt prez. Roosevelto valdžios karinę programą.

PAREIŠKIMAS

Komunistų Partijos Komitetas, tarp kitko, sekamais žodžiais atsišaukia į amerikiečius:

Bendrai Amerikiečiai!
Darbo Vyrai ir Moterys!
Jaunuoliai!

Vos trys mėnesiai praėjo, kai prezidentas Rooseveltas pasižadėjo Amerikos žmonėms, kad: **"Mes nedalyvausime užsieniniuose karuose."**

Kas atsitiko su tuo iškilmingu jo prižadu?

Ši šalis jau įvelta į karą ir kasdien yra stumiama vis gilyn ir gilyn į ugnies pragarą.

Dabar karo kurstytojai eina dar toliau — padaryt Ameriką pilnu kariautojum.

Štai kokia yra pragaištingoji reikšmės Karinės Galios Sumanymo (H. R. 1776), kurį jie šiuo momentu stengiasi pervaryti kongrese.

Neapsirikite! Mūsų laisvėms — pačioms mūsų gyvybėms — grėsia greitas pavojus!

Tas diktatoriškas sumanymas duotų Roosevelto valdžiai laisvą valią vest nepaskelbtą karą. Jis vestų šią šalį į diktatūrą, gimininga fašizmui.

Šis sumanymas duotų prezidentui galią skolint ar parsamdyt Anglijai neribotus bilionus dolerių vertės ginklų ir kariniais šios šalies laivais lydėt prekinius laivus gabenančius Anglijai reikmenis. DAR DAUGIAU. Jis duotų prezidentui galią "skolint" ar "parsamdyt" gyvybę Amerikos jaunuolių!

Šis sumanymas panaikintų Teisių Sąrašą Konstitucijoj ir pačią Amerikos Konstituciją. Jis įteiktų prezidentui diktatorišką galybę. Jis panaikintų ir apeitų likučius Amerikos Bepusiškumo Įstatymo ir Johnsono Įstatymo.

Šis sumanymas užkrautų nepakeliamą naujų taksų naštą ant sprando Amerikos darbininkam, farmeriam, profesionalam ir smulkiem biznieriam. Jis užstatytų ateitį mūsų jaunuolių, betarnaudamas Wall Stryto pelnam ir Anglijos imperializmui.

Tas diktatoriškas sumanymas reikalaujantis karinės galios prezidentui, todėl, yra milžiniškas sąmokslas visiškai įvilkt Ameriką į karą—PER UŽPAKALINES DURIS!

Amerikiečiai! Reikalaukite tuojaus, dabar, kad kongresas sulaužytų šią sąjungą su Anglijos Imperija! Dabar laikas reikalaut, kad Amerika **pasitrauktų iš karo ir niekad toliau nedalyvautų šiame antrajame imperialistų kare!**

Argi šios šalies žmonės nėra atvejų atvejais pareiškę pasiryžimą išsilaikyt taikoje? Argi jie nėra daugelį sykių kartoję: JANKIAI NEATEINA (kariaut už Angliją)? **Ar tai galima?**

Taip, tai galimas dalykas, kad jankiai būtų vėl siunčiami karan. Nes Rooseveltas, **panašiai kaip Wilsonas** pirm jo, apgaudinėja **jus ir** išduoda.

Tai galimas dalykas, nes Wall Strytas ir jo **atstovai** meluoja jums, Amerikos vyrai ir moterys, kad šis karas esąs vedamas neva už demokratiją. Bet **tikrumoj** tai karas už pelnus, už rinkas, už imperiją.

Tai galimas dalykas, nes Hillmanai ir Greenai, Dubinskiai ir Thomasai, panašiai kaip jų socialdemokratiniai broliai Europoje— Bevinai ir Blumai, **su savo** prieš - fašistine viliūgyste slepia, kaip niekšiškai **jie** išduoda darbininkus.

Tai galimas dalykas, kuomet valdančioji **Amerikos** klasė ir jos valdžia **stengia**si sukelt karinį įkarštį ir išgąstį; kuomet jie apšaukia penkta - koloniečiais visus tikruosius kovotojus už taiką, kuomet jie vis labiau ir labiau grumoja savo politikos priešininkams, kuomet jie siekia uždaryt Komunistų Partiją ir sukriušint darbininkų ir prieš-karinį judėjimą.

Tatai galimas dalykas dar ir todėl, kad jūs, **darbininkai** ir farmeriai, kurie taip karštai trokštate taikos, tačiau, neturite vienybės, **nesate** organizuoti į vieną didį žmonių judėjimą, kuris galėtų įsakyt šiai šaliai taiką.

Ar tai ne baisūniškas dalykas, kad Roosevelto **sumanymas**, reikalaujantis prezidentui diktatoriškos galybės dėlei 'visuotinos paramos' Anglijai, tačiau, šneka, kad tatai neva reikalinga, idant 'išlaikyt demokratiją?" Jie drįsta kalbėt **apie** demokratiją, kuomet **reikalauja** diktatūros!

Amerikiečiai, visi!

Čiagimiai ir sveturgimiai! Negrai ir baltieji! Krikščionys ir žydai!

Vien tik jūs turite **jėgą** suparalyžiuot rankas **tų,** kurie stumia mus į karą! Vien tik jūs tegalite **sumušt** karinį suokalbį karaliaujančių turčių!

Siųskite tuojaus protesto telegramas ir laiškus savo senatoriams ir kongresmanams!

Tik veikdami DABAR tegalite užtikrint taiką ir saugumą sau ir savo vaikam.

Suardykite Washingtono sąjungą su Anglijos imperialistais!

Išvien veikit prieš KIEKVIENĄ žingsnį toliau traukiantį mus į piktadarišką kraujo maudynę!

Reikalaukite draugiškumo su Sovietų Sąjunga!

Kovokite už algų pakėlimą darbininkam ir už gyvenimo reikmenų nupiginimą.

Ginkite darbininkų teises organizuotis ir streikuot!

Sumuškite sumanymą dėlei visuotinos karinės pagalbos Anglijai!

1,209,000,000 Dolerių Amerikos Karo Laivynui Stiprinti

Washington. — Jungtinių Valstijų kongreso atstovų rūmas užgyrė valdžios reikalavimą ir nubalsavo $1,209,000,000 didinimui ir stiprinimui Amerikos karo laivyno:

400 milionų dolerių pastatymui 400 pagalbinių laivų.

300 mil. dolerių stiprinimui priešlėktuvinių laivyno įrengimų.

315 milionų didinimui ir gerinimui laivastatyklų. 194 mil. pastatymui naujų fabrikų kanuolėms ir šarvams gaminti.

Kaip Dingo Roosevelto Pasiuntinio Pasportas ir Dokumentai?

Sofija, Bulgarija. — Asmeniškas prezidento Roosevelto pasiuntinys pulkininkas Wm. J. Donovan viešėjo Bulgarijoj dvi dienas; kalbėjosi su karalium Borisu ir bulgarų ministeriais.

Įsėdęs į traukinį važiuot iš Bulgarijos į Jugoslaviją, pulkininkas Donovan apsižiūrėjo, kad dingę jo pasportas ir portfelis su diplomatiniais dokumentais. Nežinia, ar juos kas pavogė ar Donovan juos pametė. Pulk. Donovan ketina atsilankyt ir pas Turkijos valdovus.

(New York. — Radio trečiadienį vakare teigė, kad prez. Rooseveltas pasiuntė pulkininką Donovaną į Balkanų kraštus, idant patraukt juos į Anglijos pusę prieš Vokietiją ir Italiją.)

London. — Anglijos ministeris pirmininkas Winston Churchill, klausiamas seimo narių, atsisakė parodyt tikslus, dėl kurių Anglija veda dabartinį karą.

ORAS. — Bus šalčiau.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK

Tel. Stagg 2-3878

President . . . . . Jos. Kairys
Secretary-Treasurer . . . J. Gasiunas
Editor . . . . . Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	$6.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.25
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$5.50
Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Sankrovos Perpildytos Gėrybėmis

Amerikos stambiojo kapitalo spauda (New York "Times" ir kt.) ir vėl pasiuntė savo korespondentą į Maskvą. Šiuo metu Walter Duranty, kuris seniau ją reprezentavo Sovietų Sąjungoje.

Pirmutiniuose savo įspūdžiuose p. Duranty rašo, kad jam pirmiausiai metėsi į akis nepaprastas progresas, padarytas Sovietuose per vienerius metus (Ponas Duranty per tris savaites tyrinėjo visas Sovietų gyvenimo puses). Be kitko jis pareiškia, kad pereitais metais Sovietų Sąjunga turėjo didžiausį savo istorijoje derlių. Ir tai buvo dėka tam, kad kolchozai—kolektyviniai ūkiai — atsistojo ant kojų ir jau pradėjo daryti nepaprastą progresą.

To pasėkoje, maisto krautuvės miestuose perpildytos — pasiūlymų daugiau, negu pareikalavimų.

Iš to, trumpai, galime padaryti kai kurias išvadas.

1. Kai kapitalistinio pasaulio žmonės badauja, trūksta jiems maisto; kai kapitalistinio pasaulio miestai naikinami, žmonės priversti gyventi rūsiuose, giliai po žeme, tai Sovietų Sąjungos gyventojai džiaugiasi laimingu gyvenimu ir turi visko užtenkamai. Podraug jie laukia rytojaus dar su skaistesne viltimi. Jeigu pereitais metais jos derlius siekė 112,000,000 tonų, o pramonės gamyba pakilo 11 nuoš., palyginti su 1939 metų gamyba, tai šiais metais Sovietų Sąjunga yra pasirįžusi padaryti pirmyn dar didesnius žingsnius visose gyvenimo srityse.

2. Lietuvoje pereitais metais buvo nepaprastai menkas derlius. Iš pradžių degino baisi kaitra, nebuvo lietaus. Paskui, į rudenį, pradėjo pilti lietus ir jis labai daug javų ir daržovių supūdė. Dėka tam, Tarybų Lietuvos priešai pradėjo skelbti nesąmones, būk viską "alkani rusai" išvežą iš Lietuvos! Didesnio melo negalėjo būti. "Rusai" ne tik nieko neišveža iš Lietuvos, bet dargi duoda Lietuvai. Iš Sovietų Sąjungos traukiniai eina ir eina į Lietuvą pilni maisto ir pramoninių produktų.

Šitaip dalykai stovi socialistinėje valstybėje. Kai tuos dalykus rašo Sov. Sąjungai palanki spauda, tuomet Tarybų Lietuvos priešai skelbia: "jie komunistai, todėl taip rašo." Bet kai juos rašo didelio Sovietų Sąjungos priešo, New York "Timeso" bendradarbis, tuomet tie patys priešai bus priversti nuleisti savo nosis.

Laimėta!

Mainierių unijos organas, "United Mine Workers Journal," skelbia, kad 20,000 angliakasių Fayette apskrityj, Pennsylvanijos valstijoj, pagaliau patapo šios unijos nariais.

Gal būt skaitytojas atsimena, kaip prieš eilę metų paminėtame apskrityje virė karšta kova tarpe streikuojančių angliakasių ir jų samdytojų. Pastarieji norėjo, kad darbininkai priklausytų kompaniškai unijai, o darbininkai norėjo priklausyti savo unijai. Toji kova nesiliovė. Jeigu oficialiai jos nesigirdėjo, tai neoficialiai, pridengtai ji tebėjo.

Na, ir pagaliau darbininkai laimėjo. Šalies Darbo Santykių Taryba nusprendė, kad kompanija savo "unijas" turi likviduoti, o darbininkai-angliakasiai privalo stoti, jei jie nori, į angliakasių uniją—United Mine Workers of America.

Vadinasi, klausimas tapo išspręstas. Išspręstas jis darbininkų naudai. Pasirodo, kad darbininkai niekad nepralaimės, jei tik jie kovos, jei tik jie griežtai laikysis savo nusistatymo. Jie gali laimėti (ir laimės) ne tik pagerinimą gyvenimo, ne tik teisę organizuotis ir streikuoti, bet ir visą pasaulį.

Nepatinka Jiems

Čikagos kunigų "Draugui" nepatinka, kam mes klerikalus ir jų bičiulius fašistus ir socijalfašistus vadiname Hitlerio agentais Jungtinėse Valstijose.

Bet "Draugas" neužginčina to fakto, kad jis ir jo paminėtieji bičiuliai yra anti-semitai. Tiek "Draugas," tiek "Keleivis", tiek "Dirva" ir kiti jiems panašūs laikraščiai, įmanytų žydų tautybės žmogų šaukšte vandens paskandintų. Žydai bjauriojami, žydai niekiňami toje spaudoje. O ką gi daro Hitleris? Ar ne tą patį?!

Be anti-semitizmo, klerikalų spauda reiškė ne sykį noro, kad Hitleris "Lietuvą išlaisvintų." Klerikalų spaudos bendradarbiai giria hitlerinę santvarką Vokietijoje. Klerikalų bičiulius, žvalgybininkus, Hitleris pasitiko išskėstomis rankomis ir juos traktuoja kaip svečius. Juos orlaiviais išlydi iš savo žemės (imkim pavyzdžiu kun. Prunskį).

Visa tai neginčijamai sakyte sako, kad klerikalai ir jų bičiuliai, bendrafrontininkai, yra tie žmonės, kurie Amerikos lietuvius bando užnuodinti hitlerizmo nuodais.

Be to visko, jie renka Amerikoje (iš nesusipratusių lietuvių) dolerius ir juos siunčia tiesiog Berlynan!

Karo Laivai ar Orlaiviai?

Sausio 10 dienos įvykiai Vidužemio Jūroj vėl iššaukė karo specialistų tarpe ginčą: ar verta statyti karo laivus? Tą dieną Vokietijos ir Italijos bombanešiai užpuolė Anglijos karo laivus: Kruizerį "Southampton" nuskandino, naikintoją "Gallant" labai sugadino; šarvuotį "Malaja" klasės sužeidė ir labai sužeidė orlaivių vežiką "Illustrious." Anglijos nuostoliai dideli ir tas parodo, kad pavojus karo laivams artintis prie Italijos pakraščių.

Sako, kad vokiečiai tame mūšyj, kuris truko apie 8 valandas, neteko 12 orlaivių. Bet gi Hanson W. Baldwin apskaitliavimu Anglija vien ant orlaivių vežiko neteko nuo 20 iki 40 orlaivių. O karo laivai atsieina jai apie $100,000,000. Dar blogiau, kad juos pastatyti ėmė kelis metus, jų kiekis nuolatos vis mažėja. Atrodo, kad pavasariui artėjant didės kovos Vidužemio Jūros baseine.

Ką Darys Francija?

Kada Francijos fašistinis diktatorius maršalas H. P. Petain susipyko su prohitlerininku P. Laval, tai Anglijoj ir Amerikoj tūli politikai gavo vilčių, kad vėl bus galima įtraukti Franciją karan Anglijos pusėj. Nors po to, kaip Anglija paliko Franciją kritiškoj valandoj, kaip Anglijos karo laivynas užpuolė Francijos karo laivyną Orano prieplaukoj, po to, kaip tarpe Francijos ir Anglijos nutruko diplomatijos ryšiai, tokios viltis atrodė labai mažos.

Visgi Vokietijos priešai jų turėjo, nes manė, kad jeigu Francija su savo milžiniškomis Afrikos kolonijomis mesis karan, tai Afrikoj bus padarytas Mussolinio armijoms galas. Nors tas dar neišrištų pačio karo laimėjimą, bet tai būtų didelis smūgis Italijai ir Vokietijai. Tais sumetimais Anglija pareiškė, kad sumažins blokadą prieš Franciją; tais sumetimais prezidentas Rooseveltas pasiuntė maršalui Petain pasveikinimą su Naujais Metais. Bet štai atėjo iš Francijos žinia, kad vėl Petain ir Laval susitaikė, kad korespondentas Joy Allen kalbėjosi su Petain ir įsitikino, kad Petain mano, kad Anglija karą pralaimės. O tas nusakoma ir jo atsinešimą linkui Anglijos.

Baisi "duobė", kurią padarė "nežinomo priešo" oro bomba, mesta netoli Dublino, Airijoj. Bet visvien to krašto žmonės nenori būti įtrauktais į imperialistinį karą.

Karo Laivai, Orlaiviai ir Taika

Vis silpnesni balsai už taiką. Jeigu karo pradžioj spaudoj buvo kalbama apie Jungtinių Valstijų neutralitetą, nesikišimą į karą, embargo, "Cash and Carry," Johnson Aktą, tai dabar tik ir rašo, kiek pagamina karo orlaivių, kiek pastato naujų karo laivų, kaip greitai auga armija, kaip bus vedamas karas.

Armijos sekretoriaus pavaduotojas ponas **Robert P. Patterson** sako, kad dabartiniu greičiu didinant armiją, iki birželio 1 dienos, ji jau bus **1,500,000** armija. Bet jeigu Jungt. Valstijos pirm tos datos bus įveltos karan, tai armija dar greičiau augs.

Anglijos ministerių pirmininkas ponas **Churchill** pasidarė kaip ir įsakytojas mūsų šaliai. Jis vėliausioje savo kalboj reikalavo daugiau iš Amerikos karo laivų, orlaivių, tankų, ginklų, ir, kad jie būtų geresni už pirmesnius. Jis sakė, kad dar **1941 metais Anglijai nebus reikalingi Amerikos kariai.** Reiškia, tik 1941 memetais ir tik kariai, bet kaip bus su lakūnais ir karo laivynu, tai jis nieko nesakė.

Ponas Wrights, orlaivyno specialistas, rašo, kad Vokietija, Italija ir Japonija dabar turi apie 41,000 karo orlaivių, kad vien Vokietija į mėnesį pastato apie 3,000 karo orlaivių. Anglijos orlaivių produkcija yra tik 200 ar 300, o Amerikos 700.

Washingtone laike prezidento įvesdinimo buvo ir karo paradas. Paradą stebėjo 56-šių šalių karo atašės (specialistai) ir atstovai. Ten buvo ir tų šalių atstovai, kurias Vokietijos fašistai pavergė, kaip tai Norvegijos, Belgijos ir kitų. Buvo atstovas net Čechoslovakijos, kurios pavergimą užgyrė Anglija, Francija ir Wall strytas. Buvo ir tokie ponai, kurie neva atstovavo Latviją, Estoniją ir Lietuvą, kurie **nieko bendro neturi su tomis šalimis, nes jie nėra jokie atstovai ir net tų kraštų piliečiai.**

Ponas **Ludwell Denny** rašo iš Washingtono: "Ar gali Jungtinės Valstijos tuo pat kartu remti Angliją ir išsilaikyti nuošaliai nuo karo." Jis duoda atsakymą, kad negalės išvengti karo.

V. S.

Jie Ne Tam Sutverti

Feljetonas

Jeigu kas jums sako, kad visi žmonės yra iš to paties molio, to paties dievo ranka nulipdyti ir tam pačiam tikslui sutverti, tai spjauk tokiam į akis ir sakyk, meluoji, ponas! Štai anądien, Najurko dangorėžis, Jurgis, ėmė ir užmynė išskutusiai iš Lietuvos, poniškai katytei ant uodegėlės, kuri ir išdavė visą paslaptį. Katytė surikus — fhū-fy—viauū-viauū,—iš skausmo net prakalbėjo: "Aš ne tam sutverta, ponas redaktoriau!"

Dabar tik mes sužinojome, kad atvažiavo pas mus ne tam sutverta, Jadvyga, atvažiuos ir ne tam sutvertas "tautos vadas" ir kas gali užtikrinti, kad tų, ne tam sutvertų ponų bei ponių neprigužės pilnos lietuviais apgyventos kolonijos! Jadvyga atidengė mums tą sekretą, kad mes nėsame lygiais jai Adomo sūnais bei Jievos dukterimis. Pagal Jadvygą išeina taip, kad dievas, išginęs iš rojaus pirmuosius mūsų tėvus ir paliepęs juodviem valgyti duoną iš prakaito veido savo, pridūrimui nulipino ir poną, kuriam pardavęs nelaimingo Adomo turtelį iš varžytinių, paliepė prižiūrėt Adomą, kad jis betinginiaudamas, nenumarintų badu savęs ir savo šeimynos.

Dabar jau ir didžiausias kvailys gali suprasti, kad šitie, ne tam sutverti ponai, su paties dievo valia, buvo apžioję veik visą Lietuvos žemelę; ne tam sutverti buvo pasigrobę valdžią į savo rankas, plėšė paskutinius marškinius nuo kaimiečių pečių; ne tam sutverti išdūmė iš Lietuvos ir ne tam sutverti dabar prašo aukų iš Amerikos lietuvių.

Gal būt, kad atsiras tokių smalsuolių, kurie paklaus: "Na, gerai. Jeigu jie ne tam ir ne tam sutverti, tai kokiems paraliams jie yra sutverti?!"

Ogi tam, prieteliuk, ką ir vapsa karvei prie tešmenio. Kaip laiminga jaučiasi karvė, apsigynus nuo vapsų, taip lygiai šiandien jaučiasi ir Lietuvos valstietis, darbininkas bei tarnas apsigynęs nuo tik tam sutvertų vapsų. Kol ne tam sutvertieji ras tarp Amerikos lietuvių tokių minkštaširdžių, kurie šelps juos savo aukomis, tol jie bus ne tam sutverti, kad užsidirbti sau duoną. Kai tik aukų karvutė užtruks, pats gyvenimas juos pertvers ir iš ne tam sutverto pono ar ponios, išsivystys tik tam sutverti, kad užsidirbti sau pragyvenimą.

Tiesa, ne tam sutvertas "tautos vadas," vesdamas pats save iš tautos, išsivedė ir pilną sunduką aukso. O dar turint šian ir ten, ši bei tą, kad ir svetimos žemės duonelę valgydamas, bet už savo tautos auksą nupirktą, tautiškai neprasirastų, bet... Jums reikia žinoti, kad paskui ne tam sutvertą "tautos vadą" bei tą sunduką aukso, išsekė ir visa vilkstinė, taip pat, ne tam sutvertų, savo nors ir riebias algas pralaidokavusių viendienių. Dabar visos tos, ne tam sutvertos kriaudės niam-niam, priklauso nuo vienintėlio "tautos vado" sunduko.

Gi ne tam sutvertas "tautos vadas," vaduodamasis tuom posakiu,—Mielas žentas, gaila varškės, o savas pilvelis už vis mielesnis,—nusitarė patampyti amerikiečių karvutės spenelius. Jei duosis, atvažiuos ir daugiau ne tam sutvertų melžėjų, o jei įspirs, bus įrašyta "tautos vado" didvyriška drąsa į istorijos lapus.

Ir kaipgi, ne? Juk tik prisiminus Amerikos lietuvių duosnumą, tai kiekvienam ne tam sutvertam net seilės pradeda varvėti. Argi vent vienas, su tuščiu sunduku atvažiavęs pas Amerikos lietuvius, grįžo nieko nepešęs? Tik reikėjo lietuviško meškerykočio, lietuvaitės suverpto siūlo bei tautiško kirminėlio ant patrijotiško kukučio ir doleris prie dolerio kabinosi. Sundukai prikimšti dolerių grįžo Lietuvon, o ten, tarsi grybai po lietaus, dygo raudoni dvarų trobesių stogai bei nauji, ne tam sutverti dvarponiai.

Dabar, už amerikiečių dolerius įsigytų dvarų netekę, ne tam sutvertos Jadvygos, Antanai, Jurgiai bei Jokūbai, atvažiuoja tarp Amerikos lietuvių jieškoti durnių. Jie mano, kad Amerikos lietuviai, tai viso labo tik ta bala, kurioj atskridęs bile gandras, gali kiek tik nori prisivarlinėti, o išskrisdamas mums tik—pliurkšt palikti.

Užtikrinu jums, kad nei dangus sugrius ir nei žemė įlinks, jei tokia, ne tam sutverta Jadvygėlė, pakaštavos darbininkės moters duonelės. Juk tie laikai jau nebesugrįš, kuomet tarnaitės ir arbatėlės prie lovos atnešė, kojytes apavė, suknelę susegiojo, palteliu ap-

(Tąsa ant 5-to pusl.)

Klausimai ir Atsakymai

Klausimai:

Gerb. Redakcija! Atsakykite į šiuos mano klausimus, už ką būsiu dėkingas:

(1) Ar teisybė, kad dabar Lietuvoj jau įvedė rusų raides ir panaikino lotyniškas?

(2) Ar eina Lietuvoj laikraščiai lietuvių kalboj?

(3) Kaip būtų geriau, ar kad Anglija karą laimėtų, ar kad Vokietija?

(4) Ar Lietuvoj valdžia cenzūruoja laiškus?

(5) Ar gręsia Amerikai karo pavojus iš Vokietijos pusės?

Pametęs "Keleivį" Skaityt.

Atsakymai:

(1) Tai Lietuvos priešų prasimanymas. Lietuvoj kaip buvo, taip ir yra lotynų raidės, jomis spausdina knygas, laikraščius ir mokyklose mokosi.

(2) Taip, Lietuvoj eina daugybė lietuviškų laikraščių. Užtenka paminėti tik sekamus: "Tarybų Lietuva", "Tiesa", "Darbininkų Žodis", "Komjaunuolių Tiesa", "Valstiečių Laikraštis", ir kt.

(3) Tuo klausimu yra daug skirtingų nuomonių. Mes manome, kad abi kariaujančios pusės yra imperialistinės ir šis karas darbo žmonėms yra visai svetimas.

(4) Laiškai Lietuvoj nėra cenzūruojami, laiškais susirašinėjimą, to slaptumą, užtikrina naujos Lietuvos konstitucija.

(5) Mes manome, kad jeigu vokiečiai negali išlipti Anglijoj, kurią nuo Francijos, vokiečių okupuotos, skiria tik 21 mylia, tai nėra nei kalbos, kad Hitleris galėtų Amerikoj išlipti už virš 3,000 mylių.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

P. Tumelis. — Nėra abejojimo, kad yra tiesos apie vokiečių terorą prieš lenkus kunigus Lenkijoje, bet imti viską už gryną pinigą, ką rašo "Nowy Swiat" negalima, todėl ir tamstos rašinėliu mes pasinaudoti negalėsime.

V. Vyrui, Worcester, Mass. —Neapsimoka laikraštyje užimti vietą ginčams su plūdikais iš "Keleivio" dėl kokios ten parės. Korespondencijos negalėsime sunaudoti. Atleiskite.

Vokiečių Lakūnai Dieną Bombardavo Angliją

Anglai Praneša:

London, saus. 22. — Vokietijos orlaiviai dienos laiku numetė kelias bombas į Londoną ir priemiesčius; pavieniai priešo orlaiviai bombardavo ir kelis kitus Anglijos miestus, bet mažai nuostolių tepadarė. Daugumą jų užkurtų gaisrų tuojau užgesinta.

Belgrad, Jugoslavija. — Daugiau kaip 2,000 italų kareivių ir oficierių taip nušalo rankas, kojas ir veidus, kad jie suguldyti į ligonines, kaip pranešama iš Albanijos.

Kodėl Lietuvoje Pritrūksta Reikmenų Krautuvėse?

Nedaug laiko praėjus po Lietuvos prisijungimo prie Sovietų Sąjungos, tuoj pasireiškė krautuvėse trūkumas įvairių prekių. Antras dalykas seka—tų prekių kainų kilimas. Tai yra paprastas pasireiškimas: jei kokių nors tavorų stokuoja, už juos krautuvininkai dvigubai lupa.

Kaip žinoma, nauja tvarka Lietuvoj smulkių krautuvių nelietė; jos gali prekiaut kaip ir pirmiau, bile tik tą daro teisingu legaliu keliu—be spekuliacijų. Miestuose ir provincijos mažuose miesteliuose smulkioji prekyba nesuvalstybinta. Bet aršiausia yra tas, kad pas žmones yra įsigyvenęs kapitalistinės sistemos instinktas būt turtingesniu už kitą; noras pralobt, nuskriaudžiant visuomenę, godumas turto. Tai yra seno pasaulio sistemos liekana.

Dėlei prekių trūkumo ir kainų kilimo pasklido visokių kalbų, spėliojimų. Rodos, gyvenimas eina normaliu keliu, vienok materijų (audeklų), odų, muilo ir net nekurių valgomų daiktų pasireiškė didelis trūkumas. Piktos valios žmonės pradėjo leist paskalus, būk tai rusai viską išpirkę. **Bet gi rusai kareiviai moteriškų kojinių nei audeklų suknelėm neperka,**—jiem tas nereikalinga. Dalykas pradėta tyrinėt. Ir štai kas pasirodė Vilniuje.

Čia paduodu ištrauką iš dienraščio "Tiesa" už lapkričio 22 d., leidžiamo Kaune. Pamatysite tik keleto dienų tyrinėjimo pasekmes Vilniuje.

"Vilnius, lapkričio 20 (Elta).—Lapkričio 13 d. gatvėje buvo sulaikytas Antanas Januškevičius, supirkinėjęs odas, kurias jis spekuliacijai kontrabandos keliu gabendavo užsienin. Per kvotą buvo išaiškintas jo ryšys su spekuliantu Beru Gabaju, gyvenančiu Žydų gatvėj, num. 11, kuris varė odos spekuliaciją savo gyvenamam bute. Jie abu sulaikyti ir jiems gręsia sunkios bausmės.

"Lapkričio 14 d. Vilniuje, Pilies gatvėje, buvo sulaikytas aukso spekuliantas Edmundas Noselis, gyv. Vilniuje, J. Jasinskio gt. 16, ir pas jį buvo rasta dvi plokštelės aukso lydinio. Abi plokštelės sveria 72 gr. Už šią spekuliaciją Noseliui gresia bausmė.

"Lapkričio 19 d. milicija padarė kratą pas Leibą Draguckį, gyv. Vilniuje, Švitrigailos gt. 23, ir pas jį sandėlyje, ant aukšto, šiene rado paslėpta manufaktūros medžiagų apie 2,500 litų vertės. Be to, manufaktūros medžiagų buvo rasta ir gyvename bute. Malkų sandėlyje, po malkomis, buvo rasta paslėpta 3 didelės dėžės su skalbiamu muilu. Visos rastos prekės vertinamos apie 6,000 litų sumai. Draguckis sulaikytas ir jam gręsia kalėjimas.

"Jau seniai milicija pastebėjo, kad spekuliantai plačiai naudojasi valdine apsauga. Pradžioje tam lyg ir netikėta. Pradėta sekti. Ir rezultate paaiškėjo, jog spekuliantai superka įvairias prekes, neša jas į Vilniaus geležinkelių stotį ir ten atiduoda apsaugon. O vėliau jau paima prieš pat traukinio išėjimą ir išvažiuoja. Lapkričio 19 d. prie bagažo apsaugos buvo sulaikytas Chaimas Hapeštandas, gyv. Šopeno gt. 8, Idelis Braunas, gyv. Ligoninės gt. 18, Heršas Razulfeldas, gyv. Anglių gt. 14, ir Abromas Kostševa, gyv. Lentvary, Geležinkelių gt. 18. Prie jų buvo rasta du dideli ryšuliai su įvairiomis kojinėmis. Jie tuojau buvo sulaikyti ir izoliuoti. Pagal jųjų nupasakojimus buvo padaryta krata Raugyklos gt. 15, pas Hilelį Ekmaną, iš kurio pirko tas kojines. Ten buvo rasta: 3 maišai cukraus, 2 maišai miltų, 20 tuzinų kojinių, apie 50 kg. valgomo aliejaus, apie 4 kg. arbatžolių, 34 kg. skalbiamo muilo, įvairių laikrodžių ir kitokių prekių. Visos rastos prekės vertinamos apie 7—8 tūkstančių litų. Kartu sulaikyta ir Liza Chajetienė, gyv. Jeruzalės priemiestyj. Visi spekuliantai sulaikyti ir padėti kalėjiman. Kvota rengiama teismui."

Panašūs dalykai buvo daroma daugelyje mažesnių miestelių Lietuvoje. Mėnuo laiko atgal gautame nuo brolio laiške tarp kitko brolis primena, kad kaip tik rusai atėjo Lietuvon, tai aplinkinių miestelių krautuvių lentynos, kurios pirmiau buvo tavorų prikrautos, žymiai aptuštėjo, nors rusų kareiviai ten net sustoję nebuvo. Visai nesimatė, kad vietos gyventojai būtų subėgę ir visus tavorus išpirkę iš krautuvių. Krautuvininkai, vietoj turimus tavorus laikyti krautuvėse, parduot žmonėm normalėm kainom, jie suslepia šienan, po malkom ir kitur, kad paskui aplupus žmones trigubom kainom.

Ims nemažai laiko, kol Lietuvos liaudies valdžia sutvarkys tuos godišius ir šmugelninkus. **P. Š.**

Pats Atėjo Krematorijon Susideginti

Pradžioj šio mėnesio atėjo Maspetho (N. Y.) krematorijon (lavonų degintuvėn) Peter Paul Walter, 61 m. amžiaus, būk tai apžiūrėti, kaip viskas atrodo krematorijoj. Bevaikščiodamas po krematorijos kambarį, pritaikė laiką, kada arti jo nieko nebuvo, išsiėmė revolverį ir nusišovė. Kišenėj rasta raščiukas, kuriame buvo parašyta jo vardas, antrašas, kur gyveno, ir prašymas jį čia pat tuoj sudegint. Taipgi parašyta, kad dešiniam šone kelnių kišenėj yra 60 dolerių, tai bus užmokestis už sudeginimą. **P. Š.**

KUR ŽMOGAUS GYVYBĖ BRANGIAUSIAS KAPITALAS

Šį mėnesį sukako 15 metų nuo to laiko, kai Sovietų vyriausybė įsteigė Visasąjunginį Tiriamosios Medicinos Institutą Gorkio vardu Maskvoje.

Sovietai laiko žmones brangiausiu kapitalu; tai ir šiam Institutui pavesta tyrinėt, kaip geriausiai saugot žmonių gyvybę ir sveikatą ir nugalėt ligas. Jo tyrinėjimai paremti naujausiais pasiekimais biologijos, chemijos ir fizikos mokslų. Šis Institutas darbuojasi išrast ir tinkamiausius techniškus prietaisus operacijų ir bendro gydymo dėliai.

Buvo panašus, tik kur kas siauresnis Medicinos Institutas ir carinėje Rusijoje. Jame trūsėsi pasauliniai garsūs rusų mokslininkai Pavlovas, Vinogradskis, Uskovas, Londonas ir kiti. Nors carinė tamsybė ir žmonių skurdas anais laikais tramdė Instituto darbą, vis tik šie mokslininkai praturtino medicinos mokslą. Bet tiktai Sovietų valdžia davė jiems Tiriamosios Medicinos Institute visas galimybes plėtoti savo veiklą.

Sovietų vyriausybė skyrė 25 milionus dolerių Institutui per metus. Dabar statoma jam naujas milžiniškas rūmas Maskvoje.

Šiuo laiku 600 mokslininkų darbuojasi trisdešimtyje Instituto skyrių. Jame yra trys klinikos ir 60 laboratorijų tyrimams.

Per paskutinius 10 metų šis Institutas išleido 5 tūkstančius mokslinių knygų, tai beveik antra tiek daugiau, negu per 40 pirmesnių metų jo gyvavimo.

Institutas užlaiko ir dirbtuves. Jos gamina ir tobulina naujoviškiausius gydymo prietaisus, išranda naujus vaistus, vitaminus ir dirba įvairių liaukų syvus.

Šičia žymėtina ir bendroji medicinos pažanga Sovietų Sąjungoje. Carinėje Rusijoje buvo 19,800 gydytojų, o dabar yra 117,000.

Net nepažangus Amerikos Gydytojų Susivienijimo Žurnalas, p e r ž v e l g d a m a s vieną iš to sovietinio Instituto išleistų knygų "Uždaviniai Teorinės ir Praktinės Medicinos," pripažįsta jam nuopelnų, ir rašo:

"Šioj knygoj yra eilė prelekcijų, kurios buvo Centraliniame Institute patiektos gydytojams per 10 dienų. Tos prelekcijos davė maždaug pilną apžvalgą įvairiais klausimais. Buvo pakviesta žymiausi Sovietų medicinos atstovai.

"Šis peržvalgininkas, perskaitęs kai kurias iš tų prelekcijų, jautė, kad turi būt vienas iš dviejų—arba vidutinis Sovietų gydytojas yra visa galva ir pečiais aukštesnis už vidutinį Amerikos gydytoją arba sovietiniai gydytojai klausovai negalėjo suprast tų prelekcijų."

Čia nors ir su pavydu, bet vis tiek Amerikos Gydytojų Susivienijimo Žurnalas pripažįsta aukštą mokslingumo laipsnį to sovietinio Instituto darbuotojų. **N. M.**

Pašto Ženklo Sukaktis

Yra smulkmenų, be kurių mes savo gyvenimo nebegalime įsivaizduoti. Tokia smulkena yra pašto ženklas. Tuo tarpu praėjo daug tūkstančių metų kol žmonija šią naujovę sugalvojo. Pašto ženklas pernai metų pradžioje šventė savo pirmojo šimtmečio sukaktuves. 1840 m. sausio 10 d. Anglijoje buvo paleisti į apyvartą pirmieji pašto ženklai. Nuo to laiko šie įvairiaspalviai ženkliukai pradėjo savo pergalės žygį po visą pasaulį.

Šiandien neberasime nė vienos valstybės, kuri nepažintų pašto ženklo. Kur begyventum, priklijavęs prie laiško pašto ženklą, gali normaliais laikais susisiekti su žmogum, gyvenančiu nors ir už 10,000 mylių. Yra sudaryta tarptautinė pašto susisiekimo sutartis, pagal kurią visos valstybės yra pasižadėjusios pervežti per savo teritoriją gautus laiškus ir pristatyti juos.

Net kariaujančios valstybės per Raudonąjį Kryžių arba tolygias organizacijas leidžia susirašinėti savo piliečiams. Perplaukęs vandenynus, dažnai atlikęs milžiniškas keliones, laiškas pasiekia adresatą, nešdamas žmonėms žinių iš artimųjų. Paštai taip sąžiningai atlieka savo pareigas, jog tiktai retas laiškas dingsta. Dažnai laiškas yra grąžinamas jį parašiusiam, jeigu adresatas nesurandamas. Paštai visomis priemonėmis stengiasi laišką įteikti, kartais net atidarydami laišką, kad susektų siuntėjo adresą. Tiktai tuo atveju, jeigu visos pastangos neduoda vaisių, laiškai po kurio laiko naikinami. Išsiplėtus orlaivijai, įvestas laiškų siuntimas lėktuvais, kas dar pagreitino pristatymą.

Ne tik privatiniam gyvenime laiškai vaidina didelį vaidmenį, bet dar labiau valstybiniam ir ekonominiam gyvenime. Sunku įsivaizduoti, kaip eitų šių dienų gyvenimas be šio ženklelio, kuris peržengia visas valstybių sienas ir nepažįsta tolio! Tenka dar atsiminti, kad valstybės iždas iš pašto ženklų pardavinėjimo turi gražių pajamų. Tūkstančiai pašto tarnautojų pragyvena iš to, kad žmonės susirašinėja, užklijuodami pašto ženklą.

Kaip dažniausiai visi didieji išradimai, taip pat pirmieji pasiūlymai įvesti pašto ženklus susilaukė net viešos pajuokos. Dar taip neseniai, prieš šimtą metų, laiškų pervežimas ėjo daugiausiai per privatines rankas.

Tai Buvo Vežėjų Darbas

Vežiodami arkliais žmones iš vieno miesto į kitą, vežėjai pasitarnaudavo, paslimdami laiškus įteikti adresatui. Be abejojimo, tai buvo jiems neblogas pašalinis uždarbio šaltinis. Prisibijodamas, kad toks priplolamas "paštininkas" nepatingėtų laiško adresatui tikrai įteikti, siuntėjas vežėjui arba nieko nemokėdavo arba įteikdavo tik pusę sutartos kainos, o likusius pinigus jis gaudavo iš to, kam laiškas siunčiamas. Tuo būdu daugiau būta saugumo, kad laiškas adresatą pasieks. Kai kur pati valdžia įvesdavo paštų susisiekimą, imdama už laiškų pervežimą nuo mylios. Galima įsivaizduoti, kiek kainuotų dabar toks laiško persiuntimas, sakysime, iš Lietuvos iki Amerikos! Bet anuo metu laiškų siuntinėjimas buvo prabanga, prieinama tik pasiturintiems žmonėms.

N e s a n t p a š t o ženklų, siuntėjui tekdavo sugaišti daug laiko, nes reikėjo dėl kiekvieno laiško tartis atskirai.

Bet jau prieš 300 metų, 1653 m., vienas prancūzas vardu Vėlayer išgavo iš karaliaus Liudviko XIV leidimą verstis laiškų pristatinėjimu. Jis Paryžiuje pastatė kelias dėžutes, į kurias galima buvo laiškus įmesti. Bet prieš tai reikėjo nusipirkti tam tikrą banderolę ir ją prie laiško priklijuoti įrodymui, kad persiuntimo išlaidos apmokėtos. Tai buvo savo rūšies dabartinių pašto ženklų pirmatakas. Tačiau biznis nesisekė, tad po kelių metų anas prancūzas savo biurą uždarė. Pats bandymas beveik du šimtmečius buvo užmirštas.

Tikrų Pašto Ženklų Išradimo Garbė Priklauso Anglams

Apie 1830 m. anglų paštų vedėjui buvo įteiktas pasiūlymas įvesti vienodą mokestį už laiško pristatymą, nepriklausomai nuo t o l i o. Anuo metu nuo 100 angliškų mylių reikėdavo mokėti po 14 centų, tuomet didelis pinigas, be to, už tą mokestį veždavo tik pusę lapo. Tad žmonės dažnai rašydavo susidėję krūvon, o paskum, atvežimo vietoje, puslapis buvo sukarpomas. Anglų paštas aną pasiūlymą atmetė, nes, girdi, nuo to sumažės šalies iždo pajamos. 1834 m. vienas škotų s p a u s t u v i n i n k a s James Chalmer pagamino net pašto ženklo pavyzdį su klijais antroje pusėje, siūlydamas ženkla įvesti apyvarton.

Tačiau anglų seimas pasiūlymą atmetė kaipo nepraktišką.

Kitas anglų dailininkas nupiešė konverto pavyzdį. Nusipirkęs jį, galėdavai siųsti laišką. Bet publika konvertų nepirko, laikydama šią naujovę juokinga.

Pašto ženklo mintį 1837 m. davė kitas anglas, pavardė Hill, paskelbęs net ištisą brošiūrą apie pašto reformą. Anglų seimas net du metus svarstė šį pasiūlymą,

(Tąsa ant 7-to puslapio)

Argi Popiežius Darbuojasi Už Taiką, prieš Karą?

Su pradžia šių metų iš Vatikano Miesto (Romos) paleistas pasaulin pareiškimas, kad dabartinis popiežius Pius XII padarė net 28 atsikreipimus prie kariaujančių šalių valdonų, kad sustabdytų karus. Tą atliko savo kalbomis per radio, laiškais atsikreipimu ir kitaip. Bėdavoja senukas, kad valdonai jo neklauso ir nestabdo karų.

Iš tikrųjų tai yra didelė veidmainystė, tai pasirodymas svietui, kad ir popiežius priešingas karui. (Bet kai Mussolinio kariuomenė skerdė ethiopus, tada popiežius tylėjo.) Šis "šventasis tėvas" gerai supranta, kad prašymas valdonų sustabdyti karus reiškia tiek pat, kaip paskyrimas poterių dienos visam pasaulyj, kad Dievas sustabdytų karą.

Kodėl popiežius nestabdo karų tuo keliu, kuriuo jis galėtų juos sulaikyti, tai yra, kodėl jis neįsako visiem katalikam pildyt dievo prisakymą — **"neužmušk"?** Juk kiekvienas katalikas, tikintis į Dievą, sakosi pildąs Dievo ir bažnyčios įsakymus, kitaip jis negalėtų vadintis kataliku. Tai kodėl gi popiežius, galų gale, neduoda griežto įsakymo savo sekėjam pildyti tą Dievo prisakymą — **neužmušk?** Kodėl jis neįsako katalikam neimt ginklo į rankas tiksliu žudyt kitą kataliką, kuris jam nieko blogo nėra padaręs? Kiti gal pasakys, kad popiežius bijo, kad jį už tokį įsakymą kalėjiman nepasodintų jo valdžia. Bet juk jis yra pirmas dievo atstovas ant žemės. Ar išdrįstų jį valdžia tupdyt kalėjiman? Jeigu popiežius duotų įsakymą kareiviam mest ginklus ir nekariaut, tai tas įsakymas nebūtų vien jo valdžios kareiviam—italam, bet kartu anglam, graikam ir visiem kitiem. Tas pats popiežius kelis kartus prakeikė žmones, kurie leidžia obalsį viso pasaulio darbininkam: **vienykitės!** kurie sako, kad darbininkai kariauja už kapitalistų, už išnaudotojų reikalus. Popiežiai prieš tuos žmones, prieš Sovietų Sąjungą skelbė ir skelbia "kryžiaus karą!"

Žmonės dabar jau ne tie, kokie buvo viduramžyje; jau ir katalikai darbininkai netiki, kad karą galima sustabdyt maldomis. Popiežius nestabdo karo tuo keliu, kuriuo galėtų stabdyt, bet kreipiasi prie valdonų su prašymu arba liepia melstis, kad sustabdyt jo paties bažnyčių griovimą. Popiežiai buvo ir yra kapitalistų sistemos ramsčiai; kas iš tikro eina už panaikinimą karų, už permainymą šios tvarkos, kuri gimdo karų priežastis,—jis skelbia tiem kryžiaus karą.

Taigi, jo 28 atsikreipimai prie valdonų laike 1940 metų, kad tie sustabdytų žmonių žudymą, yra niekas daugiau, kaip manevravimas ir kartu pasigarsinimas tarp paprastų, tikinčių į jo tikėjimą žmonių.

P. Š.

Įsivaizduokite, Kiek Cigaretų Surūkoma

Kažin, ar nors vienas cigaretų rūkorius kada nors bandė surokuoti, kiek cigaretų jis surūko per metus? New Yorko valstijos taksų k o m i s i o n i e r i u s paskelbė, kad tik laike lapkričio mėnesio pernai N. Y. valstija gavo įplaukų nuo uždėtų ant cigaretų taksų 2,029,307 dolerius. Gi nuo 1 d. liepos iki 1 d. lapkričio taksais už cigaretus gauta $10,329,-752.74. Virš 10 milionų dolerių per 4 mėnesius įplaukė tik už tuos specialius taksus, ką rūkoriai sumoka po centą daugiau ant pakelio!

Na, paklausk bile rūkoriaus, kokią naudą jis turi nuo rūkymo,—"jokios naudos neturiu,"—gausi atsakymą. Tai dėl ko rūkai?—Iš papratimo. **P. Š.**

Keista Teisdarystė

"Laisvės" skaitytojai esate patėmiję vietinėse žiniose aprašymą, kaip praeitą savaitę du plėšikai broliai W. ir A. Esposito, ant 5th Ave., New Yorke, apiplėšė ir ant vietos nušovė algų nešėją V. Klausmaną, policistą Maherį, o du kitus asmenis sunkiai sužeidė kulkomis. New Yorko angliški laikraščiai tuos du plėšikus dabar vadina "pasiutusiais šunimis" (mad dog brothers).

Šiuo laiku šie "pasiutę šunės" randasi ligoninėje—vienas policisto pašautas, kitas žmonių labai apdaužytas. Rengiamasi prie jųjų teismo. Visiem aišku, kad jie kalti,—vienas už nužudymą dviejų žmonių, kitas, kaipo jo pagelbininkas. Bet kadangi jie neturtingi ir neturi pinigų pasisamdyti sau gynėją-advokatą, tai teisdarystė iš savo pusės paskyrė net šešis advokatus jų apgynimui... Tiem šešiem advokatam paskirta iš valdžios iždo 2 tūkstančiai dolerių arba po 333 dolerius ir 33 centus kiekvienam.

Atėjus teismo dienai, valdžios prokuroras, žinoma, stengsis juos įkaltinti, žudiką pasiųst į elektros kedę. O visi šeši advokatai labiausiai prakaituos, kad "mad dog" žmogžudžius išteisinti. Juk jiem už tai ir moka pinigus. Prokuroras gauna iš valdžios gerus pinigus, kad kaltus įkaltint, o advokatai taip pat iš tos pačios valdžios gauna pinigus, kad plėšikus išteisint.

Iš tikrųjų, atsistoję priešais teisėją, net šeši advokatai kartais gali žmogžudžius išteisinti, o apkaltinti nužudytuosius—algų nešėją ir policistą... **P. Š.**

Gaukite "Laisvei" naujų skaitytojų

A. L. D. L. D. Reikalai

Narių Duoklės

Užsibaigus 1940 metams pasirodė, kad dar yra daug narių skolingų duoklėmis. Visiems kuopų sekretoriams pasiųsta "Šviesos" antrašai, kad jie palygintų ir pataisytų, kurių pasikeitę. Taipgi pranešame, kad visiems, kurie greitai nesumokės 1940 metų duokles. tai bus sulaikyta "Šviesa". Pasiuntėme kuopoms ir narių surašą, kurie yra skolingi. Mes manome, kad tie draugai ir draugės greitai pasimokės ne vien 1940 užvilktas duokles, bet ir 1941 metų. Tuo kartu kviečiame visus narius tuojau mokėti 1941 metų duokles, kad turėtume daugiau laiko dirbti gavimui naujų narių.

Dėl Gavimo Angliškų Knygų

Literatūros nariai, kurie moka į metus $1.50 duoklių, tai gauna Draugijos išleistas knygas ir žurnalą "Šviesą". Bet pas mus yra šeimų narių, kurie moka tik po 10 centų, tie negauna jokios literatūros.

Jaunuoliams, kuriems lengviau skaityti anglų kalboj, tai jiems parūpiname tokias knygas. Jaunuoliai prigulėdami prie Literatūros Draugijos gauna geras ir pigiau knygas, kaip jie galėtų nusipirkti, nes mes pirkdami daug anglų knygų gauname didelę nuolaidą. Kurie nariai ima anglų kalboj knygas, tai jie negauna žurnalo "Šviesos", nes jiems knygomis viską atiduodama, kiek narys gali gauti už savo duoklę. Kuopos reikalaudamos nariams anglų knygų turi kartu pranešti ir tų narių vardus, kad centras galėtų išskirti juos iš "Šviesos" gavimo.

Gavome 740 Naujų Narių

Dar vis prisiunčia duokles už naujus narius, gautus 1940 metais. Viso iki dabar 1940 metais yra gauta **740 naujų narių.** Mes, proga Draugijos 25-kių metų jubiliejaus, siekėme gauti tūkstantį naujų narių. Savo tikslą pilnai neatsiekėme, bet manau, kad 1941 metais tą užbaigsime. Daugiausiai naujų narių yra gavę sekamos kuopos:

Kp.	Miestas	Kiek naujų narių gavo
52	Detroit	73
19	Chicago	59
116	Chicago	42
10	Philadelphia	37
104	Chicago	28
22	Cleveland	26
11	Worcester	23
79	Roseland (Chicago)	20
1	Brooklyn	18
85	Haverhill	16
2	So. Boston	15
86	Chicago	15
147	Brooklyn	14
62	Stoughton	13
66	Grand Rapids	10
123	Gary	10
188	Detroit	10

Per visą metą skelbėme visas kuopas, kiek kuri gavo naujų narių. Dabar skelbiame tik tas, kurios gavo nemažiau 10 naujų narių. Chicagos kuopos gražiai pasirodė. Detroito 52 kuopa gavo 73 naujus narius, reiškia, vien iš naujų narių jau didelė kuopa. Dabar 52 kuopa vėl atkariavo organizacijoj pirmą vietą—ji yra didžiausia kuopa ir turi 185 narius!

Naujos Kuopos

Nesenai pasidarbavus drg. **J. Lavui** atsteigta 62 kuopa Stoughtone. Ji metų pabaigoj turėjo jau 14 narių. Mes pasitikime, kad ji augs ir toliau.

Drg. **H. Jagminas** vykdamas su prakalbų maršrutu suorganizavo 2 naujas kuopas. Peorijoj iš 8 narių ir Sioux City, Iowa iš 6.

Drg. **U. Andrulienė** gavo kelis naujus narius Chicagoj ir keturis naujus narius Des Moines mieste, kur, atrodo, bus galima sutverti kuopą. Dar yra nemažai vietų, kur gyvena lietuvių ir galima sutverti Literatūros Draugijos kuopas.

Nesenai iš 14-kos narių kuopa susiorganizavo **Habanoj, Kuboj.** Tas turėtų daugiau paakstinti amerikiečius, nes Kuboj mes turime visai nedaug lietuvių.

Aukos Apšvietos Fondui

Literatūros Draugijos organizacinis ir apšvietos fondas turi daug svarbių darbų. Tie darbai palaikomi tik aukomis. Sausio mėnesį gavome aukų į Apšvietos Fondą.

Drg. **J. Daubaras**, Athol, Mass., aukavo $1.

ALDLD 51 kuopa, Middlefield, Ohio, aukavo ir prisiuntė per drg. J. Rubą $3.

Drg. **V. B.** aukavo $5.

Patersono draugai per prakalbas surinko aukų $5.95, kurias prisiuntė drg. J. Bimba.

ALDLD Antras Apskritys savo metinėj konferencijoj paaukavo tam tikslui $10, kurias pridavė drg. Skiparius.

Hartfordo draugai surinko laike prakalbų $24 ir tas aukas prisiuntė drg. B. Muleranka.

Ačiu visiems draugams ir draugėms už aukas!

Platinkite Knygą "Naujoji Lietuva"

"Naujoji Lietuva Faktų ir Dokumentų Šviesoj" knyga per 200 puslapių jau gatava. Tai labai svarbi ir kiekvienam reikia ją perskaityti. Šios knygos kaina labai žema, tik 35 centai. Literatūros Draugijos kuopoms parduodame tik po 25 centus.

Knygą spausdino "Vilnyje", bet jos platinimu užsiima Literatūros Draugija. Kuopos, kurioms jau pasiųsta knyga, nesvarbu ar tai iš "Vilnies" spaustuvės ar mūsų centro, turi už ją atsiskaityti su Literatūros Draugijos centru. Kuopos, kurios jau pardavėte jums pasiųstas knygas, tai daugiau galite gauti mūsų centre. Platinkite ją.

D. M. Šolomskas,
ALDLD CK Sekretorius
46 Ten Eyck St.,
Brooklyn, N. Y.

Baltimore, Md.

Visko po Biskį

Amalgameitų Rubsiuvių unijos lietuvių lokalas 218 laikė savo metinį susirinkimą sausio 15 d. Šiame susirinkime užėmė vietas nauja valdyba. Į valdybą įeina sekamos ypatos: pirmininkas V. Pečiulis, vice-pirm. V. Bridickas, finansų raštininkas ir kasierius A. Zablackas, užrašų rašt. J. Miliauskas ir maršalka J. Bubnis.

Biznio agentas V. Luiza išdavė raportą iš kriaučių darbuotės. Visos šapos beveik pilnai dirba ir dar kai kur truksta darbininkų, labiausiai opereiterių, nes labai daug šapų dirba kareiviams uniformas. Jis taipgi pareiškė, kad daug darbininkų nesilaiko nei unijos, nei valdžios patvarkymų kas link mokesčio ir darbo valandų. Taipgi nesilaiko taip vadinamos specifikacijos —pigų žiponą daro taip, kaip ir brangesnį.

Taipgi susirinkime buvo atstovas iš Pildančiosios Tarybos, Sera Burinsky. Pasakė gerą prakalbą, kad unija yra pasiryžus suorganizuoti neunijines šapas. Bet mes žinome ir atmename daug tokių gražių prakalbų ir prižadų, deja, niekados nebuvo vykdoma gyveniman. Nežinia, dėl kokios priežasties, bet visi žino, kad taip būdavo.

Yočo ir Žemečko šapos dirba uniformas ir jos yra neorganizuotos, ir atrodo, kad jų nebus galima suorganizuoti, jeigu viskas pasibaigs tik su prakalbomis. O ką jau bekalbėti apie Griffą? Mūsų viršininkai turėtų įdėti daugiau darbo į organizavimą neorganizuotų darbininkų, o ne pasitenkinti vien tik prakalbomis lietuviams.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 48 kuopa su rusų ir ukrainų I.W.O. organizacijomis rengia koncertą ir šokius vasario 9 dieną. Prasidės 7:30 val. vakare. Įvyks Lietuvių Svetainėje. Bus gera koncertinė programa, taipgi gera muzika. Bus taipgi valgių ir gėrimų. Tad nepraleiskite progos. Įžanga tiktai 40 centų.

Nus-per-V-kus.

Bayonne, N. J.

Nedėlioj, popietyj, sausio 19-tą, pas S. Radušius, 285 Avenue A, susirinko būrelis giminių bei draugų pasveikinti Mr. ir Mrs. Robert McCarthy (Radušių dukrelę Aldą ir jos vyrą), ir palinkėti jų jaunam sūneliui, kuris gimė sausio 9-tą d., daug laimės jo ateityje.

Besikalbant apie įvairius pasaulio įvykius, o labiausiai įvykius, kurie palietė mūsų gimtinį kraštą Lietuvą, prieita kalbomis ir apie besiartinantį "Laisvės" dalininkų suvažiavimą. Bet kad pasikalbėjimas neliktų pasikalbėjimu, tad tuojaus ir sumesta $8 pasveikinti "Laisvės" dalininkų suvažiavimą. Sveikintojais yra šios ypatos: K. ir S. Radušiai $1, O. ir K. Radušiai $1, F. Amšejienė 50c, U. Sinkevičienė ir M. Sinkevičiutė $1, S. Radušis, Jr. 25c., Aldona ir Antanas Sinkevičiai $1, Mary ir Antanas Višniauskai $1, Aldona ir Robert McCarthy $1, A. ir M. Klimai $1, ir Emily Klimas 25c.

M. Klimas.

Cleveland, Ohio. — Veikliai į CIO uniją organizuojami 1,000 darbininkų, kurie dirba American Magnesium Korporacijos fabrike. Reikalauja, kad fabrikantai padarytų raštišką sutartį su unija.

Italų Pranešimas:

Roma.— Strateginiais sumetimais italai pasitraukė kiek atgal Kassalos srityj, Anglų-Egiptų Sudane.

Pittston, Pa.

Apie Darbus ir Kitus Reikalus

Darbai šioj apielinkėje vien kietos anglies kasyklose. Pasikalbėjus su buvusiais mainieriais pasirodo, jog tik kai kurie gauna po kelias dienas padirbt ir tai labai maža mokestis. O darbai vis darosi pavojingesni, vos keletas gali uždirbt 5 iki 6 dol. dienai, kiti turi pasitenkint ir 3 dol. O nėr tos dėnos, kad nesužeistų bei mirtinai neužgriūtų jaunus bei pusamžius vyrus. Seniem dabar darbo jau nėr arba kuris nors kokį sąnarį turi sugadintą, tai norint naujoj vietoj gaut darbą turi eit per gydytoją. Tas radęs kokį nors nesugalėjimą, nepriima į darbą.

Taigi, su kuo nesueisi, visi nusiskundžia, visi dejuoja. Bet ar dejavimais pagerinsime savo būvį?

L.L.D. 12-ta kuopa, rodos, pagal narių skaičių, da gyvuotų neblogai, turi apie 30 užsimokėjusių už 40-tus metus, bet nariai pasiskirstę, didžiumoje moterys, kurių vyrai kasyklų dulkėm likosi užtroškinti ir ilsisi šaltuose kapuose. Jaunuolių, nors ir priaugo, bet išvažinėja į kitas valstijas darbo jieškot arba pasiduoda į armiją. Šiaip kuopa laiko susirinkimus kas mėnuo. Šią žiemą bus laikoma pas Radišauskienę, 206 E. 4th St., Wyoming, pirmą nedėldienio vakarą, 7 valandą. Šiuo tarpu pardavinėja nariai kalendorių ir knygelę "Naujoji Lietuva".

L.D.S. kuopelė neskaitlinga, laiko susirinkimus kas pirmo trečiadienio vakarą, Rauduvės studijoj. Reikėtų nariam dalyvaut. Dabar vos vienas trečdalis lankosi ant susirinkimų. Turime vieną ligonį, St. Norkų, kuris turėjo operaciją. Nors žmogus atrodė sveikas, bet norėdamas gaut darbą, turėjo eit ant operacijos.

Sanatna.

New Kensington, Pa

Turiu pranešt visuomenei, kad mūsų miestelio lietuviai praeitas kalėdas turėjo ne pergeriausias. Mat, 22 dieną gruodžio mirė LDS 10 kuopos narys J. Pocevičius. Palaidojom 24 d. gruodžio. J. Pocevičius buvo tykaus būdo žmogus. Paliko nuliūdusią savo sandraugę Adelę, vieną sūnų ir vieną dukterį. Laidotuvėse žmonių mažai dalyvavo. Priežastis, turbūt tame, kad visi rengėsi prie švenčių. Mat, buvo kūčių diena.

Turiu primint, kad mūsų miestelio lietuviai šiuom laiku labai aptingo, ar likos saumyliai.

Turėjom kazyrų parengimą. Na, ir atsilankė apie 10 LDS kuopos narių ir apie tiek pat pašalinių. Tai daugiau negu sarmata mūsų pažangiečiams.

Taip pat turėjom surengę prakalbas. Kalbėjo drg. D. M. Šolomskas. Mūsų progresyvių taip pat mažuma publikoj buvo.

Draugai, gal šis mano priminimas jums nepatiks. Bet juk aš sakau teisybę. Jeigu turite ką nors sakyt ar taisyt, ateikit į susirinkimą LDS 10 kuopos. Geri patarimai su mielu noru bus priimti.

Arba, juk dar gyvuoja A.L.D.L.D. 74 kuopa. Ten galime apkalbėt bėgančius reikalus, kaip būtų galima suruošt sekmingus parengimėlius arba kaip apšvietos reikalus sutvarkyti.

Nuo dabar, su 1941 m., dirbkim daugiau. Žinot, draugai, dabartinis momentas yra svarbus, reikia bendrai pasidarbuot nors savo organizacijai.

Mūsų miestelio mažas krautuvininkas, buvęs biznyje tur būt 18 metų, nežinia dėl kokios priežasties atėmė sau gyvastį. Gruodžio 30 d. 8 val. ryto, rado pasikorusį garadžiuje, kur turėjo — laikė savo karą. Taip nusižudė J. Jurgaitis, buvęs SLA 192 kuopos narys, iš pažiūrų tautininkas. Bet skaitė "Naujienas" tur būt ir "Keleivį". Buvo 49 metų amžiaus, paliko dar jauną žmoną, tris dukteris, vyriausią 13 metų. Pašarvotas buvo namie. Žmonių atsilankė daug, kaip lietuvių, taip ir svetimtaučių. Laidotuvėse taip pat daug žmonių buvo ir daug automobilių lydėjo. Mat, žmonės atjaučia likusiai jo sandraugei ir jo dar mažom dukterim. Žinoma, tokis nuotikis labai sukratė dar tokių jaunučių mergaičių nervus.

C. Stashinsky.

Philadelphia, Pa.

Užsitarnauja Mūsų Paramos

Šeši mėnesiai tam atgal jaunuolis Charles Roman (Ramanauskas) tapo laidotuvių direktorium arba graborium. Aš atsikreipiau prie jo, kad jis savo įstaigą pasigarsintų dienraštyje "Laisvėje". Ir p. Charles Roman sutiko pasigarsinti be jokių didelių prašymų. Jis pareiškė, kad jam visi lietuviai yra lygūs ir jis nepaiso, kuris į ką tiki.

Aš manau, kad mūsų priedermė yra laike nelaimės kreiptis prie Charles Roman, o jis visiems gražiai patarnaus.

J. S. Rainys.

JIE NE TAM SUTVERTI

(Tąsa nuo 2-ro pusl.)

vilko ir farfumu apšlakščiusios, išleido ponią net pro duris. O čia belaukęs šoferis, žemai nusilenkęs įleisdavo ponią į automobilį ir nuveždavo ten, kur šampano taurės lūpas vilgo, kur šlama šilkai, blizga deimantai, o frakuoti ponai rankytes joms bučiavo. Tie laikai jau negrįš, kaip ne tam sutvertoms Jadvygoms, taip ne tam sutvertiesiems Antanams ir visai tai kriaudei, ne tam sutvertiems bėgliams!

Mes, kurie dar turime šiek-tiek klibančias širdis savo krūtinėse, neturime tiešytis iš ne tam sutvertų tautiečių nelaimės. Bet vaduodamiesi obalsiu, savas pas savą, savas prie savo, —kiek galint pagelbėti jiems. Tik, gink die, ne doleriais! Argi ne mūsų doleriai priveisė tiek daug ir ne tam sutverto amaro, kuris dabar, jau ir mus pačius pradeda užplūsti?

Aš prisižadu priglausti pirmąją pas mus atskridusią "lietuviškų kregždžių" porelę,—tai švogerėlį Antaniuką ir švogerkėlę Jadvygėlę. Jeigu tik kiti Amerikos lietuviški farmeriai paseks mane, tai visakas bus tvarkoje. Mes juos, apkepinę ant saulės, lietum išprausę ir vėju sušukavę, iš ne tam sutvertų, padarysime darbui sutvertus žmones.

Senas Vincas.

"LAISVĖS" SPAUSTUVĖ
Daro visokius spaudos darbus organizacijom ir biznieriam

EVergreen 4-0072 SLocum 6-1422
DR. ISAAC COHN
AUSŲ, NOSIES, IR GERKLĖS SPECIALISTAS
GYDO IR DARO OPERACIJAS
286 UNION AVENUE, Brooklyn, N. Y. — Valandos nuo 11 iki 1 dienom, Nuo 5 iki 7 vakarais, Sekmadieniais nuo 11 iki 1
265 NEW YORK AVENUE, Brooklyn, N. Y. — Valandos nuo 9 iki 11 rytais Ir sulyg susitarimo.

CHARLES'
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 UNION AVENUE
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
Brooklyn, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

Clement Vokietaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
50 Court Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. Triangle 5-3622
168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijom, krikštynom, kitkam.
231 BEDFORD AVE.
BROOKLYN, N. Y.
Telephone: EVergreen 8-9770

FOTOGRAFAS
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom.spalvom
JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave. tarpe Gates Ave. ir Chauncey St.
Tel.: Glenmore 5-6191

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
Telefonas: Humboldt 2-7964
530 SUMMER AVE.
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais

"LAISVĖS" BAZARAS 1941
Bus Penktadienį, Šeštadienį ir Sekmadienį
Vasario 14, 15 ir 16 Feb.
Prašome iš anksto pasirūpinti Bazarui dovanomis.
Laikrodininkas V. Kazlauskas pirmas davė bazarui dovaną—gražų laikrodį.
BUS CENTRAL PALACE
18 MANHATTAN AVE. BROOKLYN, N. Y.

SVARBIOS KNYGOS
TUOJAUS ĮSIGYKITE ŠIAS KNYGAS:
Pasaulinės Parodos ir New Yorko Miesto
PAVEIKSLŲ ALBUMAS
Žurnalinio formato knyga, 56 puslapių, trijų spalvų spaudos viršeliai, augštos rūšies popieros, daug mokslinio turinio ir informacijinių raštų. Kaina 25c.

Dingus Rožytė
Parašė Pranulis
Tikrai jaudinančios poezijos knygelė. Išleido dienraštis "Laisvė". Kaina 15 centų.

Ko Nori Kun. Coughlinas?
Parašė R. Mizara
Dažnai girdime tą kunigą fašistiniai rėkaujant per radio. Ko jis nori ir kas jis yra išaiškina ši knygutė. Puslapių 32. Kaina 5 centai.

Saugokitės Vėžio
Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius
Vėžys išsmaugia daugiau žmonių negu kitos ligos. Vėžys yra žinomas kaipo nepagydoma liga. Bile žmogus nežinodamas kaip apsisaugoti gali gauti vėžį. Daktaras Kaškiaučius pataria, kaip apsisaugoti nuo vėžio.
Knygelė 42 puslapių. Kaina 10 centų.

Su reikalavimais kreipkitės:
"LAISVĖS" ADMINISTRACIJA
427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
Gražiai Įrengta Susiėjimams Įstaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.
Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėlai.
426 South 5th Street, Brooklyn, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. eleveiterio stoties. Tel. Evergreen 4-9508

Lenino Vaikystės ir Mokslo Metai

A. J. ULJANOVA.

(Tąsa)

VI.

Gyvendama pirmuosius metus Simbirske, mūsų šeimyna kilnojos iš vienų nepatogių būtų į kitus, kol, pagaliau, tėvas nupirko savo nuosavus medinius namus Maskvos gatvėj. Dabar šituos namuos yra įrengtas Lenino vardo muzėjus, t. y. visi namai, visi kambariai juose, rakandai, — atnaujinti, kiek buvo galimybės, tokiais, kokiais jie buvo Lenino jaunystėj. Tie namai vieno aukšto, su antresolėmis viršuj, kuriose buvo įtaisyti vaikų kambariai. Volodės kambarys buvo greta su Sašos kambariu viename namų gale, o mano ir trijų jaunesniųjų kambarys — antram, į kurį vedė kiti trepai. Mes persikėlėm į šiuos namus, kai Volodei buvo 8 metai, ir, tokiu būdu, penketą mokslo metų—lig 5 klasės—jis praleido drauge su Saša periminėjo iš jo rimtą atsinešimą į dalyką, buvojo, kai tas darydavo gamtos bandymus, skaitė knygas, kurias Saša skaitė, klausinėjo jo patarimų.

Už namų buvo ilgas pilnas žaliumynų kiemas, kur buvo įrengti mums gigantų žingsniai, paskui gana didelis sodelis, kurs ėjo į kitą—Pokrovsko—gatvę.

Dabar didesnė dalis šito sodelio yra iškirsta, o į Pokrovsko gatvę eina jau kitas, mūrinis namas.

Tokiu būdu, siaura ir ilga vieta buvo užėmus visą kvartalą. Sodo tvoroj buvo varteliai, ir mes eidavom per sodą—žiemą į čiuožyklą, vasarą į maudyklą Svijagoj. Mes mokėdavom už 2 valandas—ryto ir vakaro—vienai privačiai maudyklai, ir per tą valandą reikdavo išsimaudyt dviem pakaitom: tėvui su berniukais ir motinai su mergaitėmis. Pamenu, kaip dvi dalys šeimynos susitikdavo kur nors pusiaukelėj — ramiam apžėlusiam žole Pokrovsko gatvės šlaite į Svijagos upę.

Didesnė sodelio dalis buvo vaisinė: jame buvo obelių, vyšnių ir visokių rūšių uogų. Buvo taip pat gražus gėlių darželis. Visa tai buvo motinos žinioj, kuri labai mėgo sodininkystę. Darbininkų, nekalbant apie samdomus kartais obelių apkasimui ir kitokiems sunkiems pavasario ar rudenio darbams, nebuvo. Mes visi padėdavom. Atsimenu vasaros vakarus po sausų karštų dienų ir visus mus su laistyklomis, kibirais, ąsočiais, su visokiais indais, kuriais buvo galima pasemt vandens, pumpuojančius vandenį iš šulinio ir skrajojančius sodan į ežias ir atgal. Pamenu, kaip šauniai bėgdavo iš ten su tuščia laistykla Volodė. Mes valgydavom uogų ir vaisių, kiek tik norėdavom. Bet šitai būdavo daroma ne be tvarkos, bet žinoma disciplina būdavo ir čia. Taip, antai, mums buvo leidžiama, kai obuoliai nunokdavo, rinkt ir valgyt nupuolėlius, kirminų paskvarbytus, bet nuo medžių mes neraškydavom. Be to, buvo žinoma tvarka, nuo kokių medžių valgyt greičiau gendančias rūšis, o kokias taupyt konfitūrams ir žiemai. Ir rezultatas būdavo tas, kad mes lig sočiai valgydavom rudenį, ir mums pakakdavo visą žiemą.

Pamenu, kaip visi mes buvom pasipiktinę viena viešnia-mergike, kuri panorėjo parodyt mums savo šaunumą tuom, kad, įsibėgėjus, kąsterėjo obuolio nuo medžio ir nubėgo toliau. Mums buvo svetima ir nesuprantama tokia chuliganystė. Lygiai taip pat ir su uogomis: mums būdavo nurodomos žemuogių ežios arba avietyno ar vyšnių medelių dalis, kur mes galėjom "ganytis", neliesdami vėlyvųjų ar skiriamų virimui uogų. Pamenu, kaip stebėjos pažįstamieji, matydami, kad trys lieknios vyšnelės arti pavietės, kur vakarais gerdavom arbatą vasarą,—išstovėjo pilnos uogų lig 20 liepos (tėvo varduvių dienos) ir kad, būdamos prieinamiausios, nebuvo nei vieno vaikų paliestos. "Vaikai galėjo valgyt uogas kitoj sodo daly, o šiuos medelius aš jų prašiau neliest lig 20",—tarė motina.

Mūsų motina mokėdavo palaikyt discipliną, niekados, be reikalo, nevaržydama mūsų, duot mums tiek laisvės, kad ji niekados nepereitų sienų ir nesibriautų į kitų laisvę. Šitai turėjo daug reikšmės visų mūsų auklėjime.

Ta išmintingoji disciplina, taupumas, kurių Vladimiras Iljičas laikydavos savo privatiniam gyvenime, kurių jis reikalavo iš visų draugų valstybės statyboj, buvo jo įgyti dar iš jaunystės dienų.

VII

1886 metais, kai Vladimirui Iljičiui ėjo 16 metai, mūsų laimingąjį šeimynos gyvenimą ištiko pirmas sunkus smūgis: sausio 12 d. ūmai mirė tėvas—Ilja Nikolajevičius. Aleksandras Iljičas buvo tuomet Petrograde. Volodė buvo vyresnis sūnus šeimynoj, ir jis parodė, nežūrint savo jaunumo, daug rūpestingumo motinai, daug pastangų padėt jai ištikusiuos rūpesčiuos. Tą žiemą aš palikau ilgiau Simbirske, kur tėvo mirtis ištiko mane laike kalėdų atostogų. Man reikėjo praeit lotynų kalbą kursams, ir Volodė, kurs puikiai ją žinojo, apsiėmė man padėt. Atmenu, kaip puikiai jis man aiškino ir kokios gyvos ir įdomios išeidavo mūsų pamokos. Jis sakė tada, kad gimnazijos kursas yra perilgas, kad užaugusiam, subrendusiam žmogui galima praeit mokslas, ištęstas per aštuonetą metų, per porą metų. Ir jis prirodė šitai, priruošęs per porą metų ekzaminui eksternu prie gimnazijos mokytoją Ogorodnikovą.

Tas mokytojas buvo čuvašas, kurs mokino čuvašų mokykloj. Jis turėjo didelio gabumo matematikai, jis praėjo savistoviai gimnazijos kursą; jis panorėjo užsiiminėt ja ir toliau. Bet pastojimui į universitetą reikėj išlaikyt egzaminas iš gimnazijos kurso iš visų dalykų ir iš senovės kalbų. Žinoma, čuvašui, kurs blogai žinojo rusų kalbą, šitai buvo nelengva, be to ir jo gabumai kalboms ir visuomenės mokslams buvo menki. Ir vis tik Volodė, kuriam geras mūsų šeimynos pažįstamas, čuvašų mokyklos inspektorius Jakovlevas, pasiūlė užsiiminėt su Ogorodnikovu ir paruošt jį egzaminui, apsiėmė ir paruošė savo mokinį per 1½—2 metus, nežiūrint savo paties užsiėmimų paskutinėse dviejose klasėse. Ir Ogorodnikovas išlaikė vienais ir tais pačiais metais su Volode egzaminą iš gimnazijos kurso ir įstojo į universitetą. Reikia dar pridurt, kad Volodė užsiiminėjo veltui, nes jokių lėšų mokinys neturėjo.

(Bus daugiau)

Masinis darbininkų pikietas ties Babcock & Wilcox Kompanijos fabriku, Bayonne, N. J. Darbininkai, priklausą United Electrical Radio & Machine Workers (CIO) unijai išėjo streikan dėl geresnių darbo sąlygų ir didesnių algų.

Pastabos

Šių Dienų Klausimais

Skaitome spaudoje apie nepakenčiamai dideles karo aukas, taipgi apie kapitalistų įdėlius ir jų daromus pelnus darbo žmonių iškaščiais.

* * *

Šio karo pradžioje mes matėme, kad kai kurių šalių karaliai prarado savo savo sostus ir kaipo pabėgėliai vieni atsidūrė Anglijoj, kiti atsibaladojo į šią šalį. Priskaitau ir Lietuvos plunksnuotus patrijotus—piratus. Atrodo, kad Bulgarijos karalius Boris ir bus priskaitytas prie tų nieko nereiškiančių nusidėjusių karalių.

Nėra abejonės, Europos padangė prasiblaivys, fašistų diktatoriam laikrodis išmuš valandą. Darbo žmonės apsivalys nuo bereikalingo parazitiško elemento.

* * *

Po registracijos ateivių dabar San Francisco miesto majoras Rossi naujiem piliečiam išduoda pilietybės garbės palūdijimus po prisiega, kad pilietis prisižada gerbt, palaikyti ir apginti šios šalies konstituciją. Tame nėra nieko blogo ir piliečiai tokiam sumanymui nėra priešingi. Bet, kada tas pats pilietis pareikalauja pildyti šalies konstituciją palaikymui savo teisių, tai tas pats majoras su savo klika—policija tą patį pilietį persekioja ir kiša į kalėjimą. Ot, tame slepiasi visa ta neteisybė ir šios šalies piliečiai yra priešingi tokiai apmaudai.

* * *

Ateiviai darbininkai Ameriką padarė tuo, kuo ji yra šiandien. Šių dienų Amerikos išvystyta industrija priguli virš suminėtiem piliečiam. Kaip parodo statistika, nuo 1900 metų su virš aštuoniolika milionų emigrantų pribuvo į šią šalį, jie su savim į čia atsinešė išsilavinimą, energiją ir ištikimybę. Californijos valstija yra antra nuo New Yorko skaičiumi apsigyvenusių ateivių.

* * *

Ar šios šalies darbininkam priguli atsakomybė? Kas surengia kas dvidešimts metų pasaulinę skerdynę? Turėtų būti visiem aišku, kad ta atsakomybė priguli patiems rengėjams, o ne darbininkams. Bet po patrijotizmo skraiste primeta tą atsakomybę darbininkam. Jie, kaip tas pasakiškas Pilotas, nusimazgoja rankas ir šaukia visą tautą prie kruvino darbo. Duokite daugiau darbo valandų! Padidinkite daugiau darbo našumą! Nestreikuokite, nebūkite grobštūs-pelnagrobiai! Apginkite mūsų demokratišką šalį nuo užsieninio pavojaus!

Tai vis patrijotiškos apgavingos frazės. Jie iš to susikrauna milijonus ir puikią ateitį sau temato. O gamintojui nėra užtikrintas darbas ir beprasmis skurdas ir badas jo telaukia.

Pacific.

Detroit. Mich.

Detroito Kalendorius

Detroito Lietuvių Kliubo metinis susirinkimas bus 9236 Cardoni Ave., sausio 26 d., 10 val. ryte. Nariai privalo dalyvauti.

Lietuvių Moterų Draugiško Kliubo metinis susirinkimas 1035 Caniff Ave., sausio 26 d., 1 val. po pietų. Kurios nedalyvaus, bus po bausme.

Eastsidės organizacijos rengia didelį scenos veikalą "Neregių šeima" vasario 2 d., Yemans svetainėje. Tikietus galima pirkti iš anksto, pigesni.

Aido Choro pamokos būna kas penktadienį vakare ir sekmadienį ryte Porter svetainėj. Į Aido Chorą nariai priimami veltui. Tikietai dėl koncerto vasario 16 d. jau parsiduoda po 50c. Klauskite aidiečių.

Apie Detroito Korespondentus

Žinom gerai, kad kiekviena kolonija, kur tik randasi lietuvių, mėgsta skaityti aprašymą arba žinutes bei korespondencijas iš tos kolonijos. Bet nežinia, kodėl mažai yra rašoma. Būna daug svarbių atsitikimų, kuriuos verta įdėti į laikraščius, bet tie ką rašo į laikraščius viską negali sužinoti laiku. Tie, kurie žino, nerašo. Ir todėl sudaro trūkumą žinių iš mūsų miesto ir apylinkės. Man labai patinka tokios organizacijos, kurios turi savo korespondentus, ir tie rašytojai sykiu parašo ir kitokias žinias.

Detroite randasi Lietuvių Moterų Pažangos Kliubas, ir jų veikimas būna visados aprašomas, jos turi gana sugabią korespondentę, kuri verta pagyrimo.

Eastsidėj randasi antras L.M.D. Kliubas. Apie tą moterų kliubą draugės bijo ir prasitarti į laikraštį. Tai peiktinas dalykas.

Taipgi tas pats su Detroito Pilietiniu Kliubu ir Lietuvių Hamtramcko Kliubu. Ten dar matosi senovinis įsitikinimas, kad niekas neturi žinoti iš lauko, apart narių. Tai tos liekanos paeina nuo senų davatkų tajamničios.

Kiekviena organizacija turi turėti savo korespondentą ir korespondentas privalo rašyti bešališkai ir teisingai, kas gera ar kas bloga įvyksta toj draugijoj. Taipgi aprašymas apie organizaciją kelia garbę tos draugijos. Todėl tokios draugijos būtinai turi turėti savo korespondentus.

Alvinas.

Cleveland Ohio

Vieša Padėka

Mes, velionies Povilo Bekevičiaus šeima, išreiškiam padėką korespondentam už platų aprašymą darbininkų spaudoj velionies Povilo Bekevičiaus gyvenimo biografijos ir jo laidotuvių. Praeitų metų gruodžio 22 d., 7 valandą ryto mano vyro Povilo Bekevičiaus staigi mirtis taip sukrėtė mane, jo ir mano dukterį Adelę, kad iki šiol neturėjom jėgų pareikšti padėkos žodį velionies draugam ir draugėm už suteikimą gyvų gėlių vainikų, už skaitlingą lankymąsi jo šermenyse ir taip gražų paskutinį jam patarnavimą ir atsisveikinimą.

Mes, Veronika Bekevičienė, duktė Adelė, jo brolis Kazimieras Bekevičius ir jo švogeris P. Kurulis, nežinojome, kad velionis Povilas Bekevičius turėjo tiek daug gerų draugų ir draugių. Čia mes ir jo visi giminės išreiškiam širdingą padėką už simpatiją ir vainikus organizacijoms, L.L. D. 57 kp., L.D.S. jaunuolių 201 kp., L.D.S. jaunų merginų kliubui, Lyros chorui, Accounting Dept. darbininkam, American Steel and Wire Co., Amalgamated Meat Cutters' Unijos nariams, Halle Bros. krautuvės darbininkam. Širdingai ačiuojam už vainikus Gendrėnam ir Raulošaičių šeimai. Širdingai ačiuojam draugam Cigam, Lapėnam ir jų dukrelei, Jasiunam, Žukam, K. Braciskui, J. Žebrauskui, P. Kurul, Myhlingam, J. Skugus, ir visiems kitiems.

Išreiškiam širdingą padėką apielinkės draugam ir draugėm už du vainiku, prie kurių prisidėjot aukomis per draugę E. Sklerienę ir O. Jasiunienę. Aukavo po $2 S. Bačiulis, T. Jakubauskas, T. Zakarevičius, T. Alekna. Po $1, A. Pečiura, F. Skleris, P. Žekonis, D. Petrauskas, M. Praidis. Po 50 centų, Balčiunas, Graibus, Mekalojunas, Martinka, P. Armulaučius, T. Armulaučius, E. Daraška, S. Saimans. Po. 25 c., Meškauskienė, Mekalojunas, Dagis. Viso suaukota $18.

Mes labai širdingai ačiuojame draugui Nemurai už pasakytą prakalbą prieš išleidžiant iš namų ir D. Petrauskui už pasakytą prakalbą ant kapinių. Taip pat širdingai ačiuojam visiem palydėtojam ir graboriui Wilkel už taip gražų paskutinį patarnavimą mano gyvenimo draugui Povilui Bekevičiui.

Tegul jam būna lengva ilsėtis šios šalies žemelėj, o mes, netekę savo šeimoj žymiausio ir mylimiausio nario, liūdime. Mes tą liūdėsį stengsimės pergyventi ir savo darbais užpildyti tą vietą darbininkiškose organizacijose, kuriose priguliejo ir darbavosi mūsų šeimos mylimas narys Povilas Bekevičius.

Veronika Bekevičienė
ir duktė Adelė.

WATERBURY, CONN.

PAŠKAITA SU MUZIKA

VYTAUTAS BACEVICIUS

RENGIA LDS 48 KUOPA

Įvyks Sekmadienį

Sausio 26 Jan.

VENTA HALL

103 GREEN STREET

Pradžia 7 val. vakaro

Įžanga 25 centai

Dainuos Vilijos Choras, vad. B. Rasimavičiūtės

Išgirskite Prof. Bacevičiaus Paskaitą "Lietuvos Muzika ir Jos Kūrėjai".

KVIEČIA RENGĖJAI.

WATCH MAKER LIETUVIS LAIKRODININKAS

Jau 25 metai taisau laikrodėlius ir kas tik priklauso prie auksoriaus. Mūsų ilgų metų patyrimas įrodo, kad atliekame gerą darbą.

Parduodu visokių išdirbysčių laikrodžius ir žiedus už žemą kainą.

Draugijom bei organizacijom, kaip tai bazaram ir tt., duodame specialę nuolaidą. Kam neparanku pas mus atvažiuoti, pribūnam į namus ant pašaukimo į bile vietą Brooklyne ir Queens.

Kreipkitės pas mus, o būsit pilnai patenkinti, nes pas mus gausit pigiau, negu bile kur kitur. Persitikrinkit.

V. KAZEL-KAZLAUSKAS

221-03 JAMAICA AVE. QUEENS VILLAGE, L. I.

Privažiuot auto: Jamaica Ave., Hillside Ave arba Union Turnpike iki Springfield Blvd.; Jamaica Avė. iki 221st St. Eleveiteriu: Jamaica line iki Sutphin Bld. Queens Village bus, 8 Ave. Subway iš Brooklyn ir Queens iki Jamaica paskutinės stoties—169th St. Paimt Queens Village bua ir išlipt ant 221 St.

Lietuvių Kalbos Gramatika

SU ANGLIŠKAIS PAAIŠKINIMAIS—PRITAIKYTA AMERIKOS LIETUVIAMS

Sutaisė DR. D. PILKA

Gramatikoje pilnai išdėstyta visos kalbos dalys ir pagrindinės rašybos taisyklės—žodžių daryba, linksniavimas, asmenavimas, sintaksė, skyriamųjų ženklų nurodymas ir apie 1,500 veiksmažodžių angliškas žodynėlis.

Kaina $1.00 su prisiuntimu.

Agentams ir mokykloms duodama nuolaida. Reikalaukite pas

DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ RAKANDŲ KRAUTUVĖ

GRAND FURNITURE CHAIR

409 ir 436 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 7-8451

IŠDIRBĖJAI IR PLATINTOJAI GEROS RŪŠIES RAKANDŲ

Ateikite pasižiūrėti mūsų parduodamus rakandus ir palyginkite kainas su kitomis krautuvėmis.

Duodame ant lengvų išmokėjimų be jokių nuošimčių

JŪS NIEKUR NEGAUSITE PIGIAU
Kaip Petraičių Krautuvėse
M. PETRAITIENĖ IR SŪNAI

Jūs mokėsite už rakandus, o ne už išrėdymą

Praleiskite Sekmadienio Vakarą su "Laisvės" Tolimais Svečiais

Į dienraščio "Laisvės" metinį šėrininkų suvažiavimą ir korespondentų konferenciją atvyksta grupės geriausių "Laisvės" vajininkų, bendradarbių, rėmėjų, skaitytojų ir prietelių net iš už šimtų mylių.

Iš tolimosios Chicagos žada atvykt Leonas Prūseika, senas "Laisvės" patriotas, buvęs per eilę metų jos redaktoriumi, dabar darbuojąsis chicagiečių lietuvių liaudies dienraščio "Vilnies" redakcijoje.

Sąryšyje su atvykimu suvažiaviman, tie mūsų gerbiami ir mylimi svečiai dalyvaus ir "Laisvės" metiniame bankiete, kuris įvyks tuojau po suvažiavimo, 6:30 vakaro, Central Palace salėse, 18 Manhattan Ave., Brooklyne. Jie čia tikisi, jie nori susieiti brooklyniečius lietuvius, su kuriais netankiai tenka matytis.

Mes iš savo pusės įvertindami tą jų pasišventimą (darbo žmonėms atvykti savo lėšomis šimtus mylių, prabūti per dienas ir vakarus konferencijose, parvažiuoti nakčia ir rytą eiti į darbą, yra didelis pasišventimas) "Laisvės" reikalams darbuojantis kolonijose, ir atvykstant į suvažiavimą, norėtume juos kuogražiausia priimti. O to priėmimo **svarbiausia dalimi esate jūs, draugai brooklyniečiai.** Jūsų draugiškumas, jūsų skaitlingas atsilankymas jiems liksis maloniu prisiminimu, stiprinančiu sunkiuose ateities darbuose. Tad visi, kam tik galima, esate kviečiami, esate laukiami atsilankant į bankietą.

Ensamblis Aidbalsiai, vadovaujamas B. L. Šalinaitės-Sukackienės, dainuos "Laisvės" bankiete šį sekmadienį, sausio 26, Central Palace salėje.

Dar kartą prašome įsitėmyti, kad nors suvažiavimas įvyks Pil. Kliubo salėj, tačiau bankietas, kaipo reikalaująs daug erdvesnės vietos, **bus Central Palace salėse, 18 Manhattan Ave., Brooklyne, 6:30 val. sausio 26-tos vakarą. Bilietas $1.50,** vien šokiams tik 40c.

Bankieto programoj dainuos Ensamblis Aidbalsiai, vadovaujant kompozit. Bronei Šalinaitei, Stasys Kuzmickas iš Shenandoah, Pa., ir Biruta Ramoškaitė iš Hartford, Conn.

Kaip Gyvensite už Dešimties Metų?

Nežinau, ar kitiems kada užeina mintin tas klausimas, bet man jis prisimena tankiai, ypatingai, kada to priminimų gyvenime netrūksta.

Štai tik šiomis dienomis mirė Brooklyne William Oliver, buvęs išradėjas, buvęs kada tai pasiturinčiu žmogumi, bet dabar be skatiko prie "dūšios", nepalikdamas nei už ką palaidoti.

Oliver, sakoma, gimęs 1833 metais, Detroite. Buvęs darbštus, sumanus, talentingas, kadaise išradęs stiprios, kietos popieros gamybos procesą. Kai kas iš to pasidarė milionus, daug kam suteikė pirmiau neturėtų parankumų. Ir pats nebuvęs paliktas visai be įplaukų. Karo laiku valdžiai dirbęs tūlus fotografijų darbus. Prieš 12-ką metų jis dar turėjęs $35,000, bet juos visus nusinešus Wall Stryto krizė. Likęs be cento, be darbo, be aprūpinimo senatvėj. Pagaliau, gaudavęs šiokią tokią senatvės pašalpą ir tuomi pasilaikęs pastaraisiais keliais mėnesiais, gyvendamas menkame kambarėlyje, 599 Fifth Ave.

Mūsų sistemoj, atrodo, niekas nesaugus. Gali būti gabus ir gerai uždarbiauti; gali būti taupus, sveikas, susidėti šiek tiek pinigų. Gali ir pralobti. Bet ar turtą išsilaikysi iki jo nebereikės, tai jau kitas klausimas. Laikysi namie, kas nors išvogs, nelaimei ištikus sudegs, kas išmes ir tt. Įvesdinsi, gali subankrūtuoti. Padėsi bankan, jeigu bankas nenuneš, paskelbs infliaciją, arba pakėlė pragyvenimą, tau numažino taupmenis pusiau, keleriopai ir tavo planai, tavo saugumas nuėjo su keturiais vėjais. Geriausias saugumas, man rodos, tai budavojimas ateities, kurioj niekas neturėtų perdaug, visi turėtų kiek reikia, ir visi turėtų užtikrinimą rytojaus.

T. N.

New Yorkę pereitą antradienį per vieną parą buvę 147 susirgimai influenza.

Bėgo nuo Hitlerio, Rado Mirtį Demokratijoj

Mūsų šalyje visgi kai ką dar priimame bėgant iš Vokietijos nuo hitlerizmo ir suteikiame jiems visas progas-laisves —numirti. Pavyzdin, kad ir Adolph Astro, 45 m., kavos ekspertas, atvykęs prieš virš metus iš Bremeno, Vokietijos, rastas pasikoręs savo namų sklepe, 41-52 54th St., Woodsidėj. O to priežastimi buvęs negalėjimas gaut darbo — laisvė badauti, bet jis ta laisve neturėjęs kantrybės naudotis.

Bedarbis Nusižudė

Angus Annam, 37 m., bedarbis laivų inžinierius, nusižudė nušokdamas nuo George Washington Tilto ant Harlem River Driveway. Jisai gyveno Bronxe.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau Jurgio Mantvilos. Tūlą laiką gyveno Pennsylvanijos valstijoj, o dabar girdėjom, kad gyvena Sheboygan, Wis. Draugavom per kokį laiką kai gyvenom Pennsylvanijoje. Turiu svarbų reikalą. Meldžiu atsišaukti, arba kas žino kur jis randasi, praneškite man, už ką tariu širdingai ačiu. A. Kazakevičius, 596 Bergen St., Newark, N. J. (19-21)

PARDAVIMAI

Parsiduoda 6-šių kambarių namas kartu su garadžium ir saulekambariu (Sun Parlor). Sutinkame parduoti už prieinamą kainą. Namas randasi geroj vietoj. Prašome kreiptis pas: T. A. Wiegand, 9042—211th St., Queens Village, N. Y. (18-20)

REIKALAVIMAI

Reikalinga mergaitės prižiūrėti kūdikio ir padirbti prie lengvo namų darbo. Darbas dienomis. Prašome kreiptis po antrašu: 878 Flushing Ave., Brooklyn, N. Y. (19-21)

RAUMENŲ SKAUDĖJIMAI GREITAI PALENGVINAMI

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstančiai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatiškų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šiaip raumenų skaudėjimų vien išsitrindami su Pain-Expelleriu. Šis sensacingas linimentas ūmai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkučių jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir jūs bonkutę Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės. 152

Streikierių Paramai Rengia Balių

Ilgai užsitęsusio Leviton šapos streiko, Greenpointėj, darbininkų-streikierių paramai Williamsburgo Jaunimo Taryba rengia šokius su scenišku vaizdelių ir kitų įvairumų programa. Įvyks šį šeštadienį, sausio 25, New National Hall, 261 Driggs Ave., Brooklyne. Įžanga tik 25c.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

Dr. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 SO. 4th ST.

VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Evergreen 7-6868

DR. ADAM V. WALMUS
DANTŲ GYDYTOJAS
705 Fourth Avenue

OFISO VALANDOS:
9 ryto iki 9 vakaro, ir sulyg sutarties išanksto.
Tel. South 8-1221

GREEN STAR BAR & GRILL
NAUJA LIETUVIŲ UŽEIGA
★ ★ ★
Kviečiame "Laisvės" Šėrininkus Užeiti ir Gražiai Laiką Praleisti su Brooklyniečiais

Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį!

Štai adresas:
Ateikite pasimatyti su Giviais
Geriausias Alus Brooklyne
459 Grand St.
Skersai nuo Republic Teatro
BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Kūro Kompanija
ĮDEDAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS
Į Jūsų Seną ar Naują Šildytuvą (Steam Boiler)
Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandenio sistemą. Maloniai suteikiame aprokavimus be jokio mokesčio.
TRU-EMBER FUEL CO., INC.
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

Išvyko Armijon

Su trečiuoju iššaukimu naujų rekrutų, armijon išvyko nemažai jaunų lietuvių. Kiek man žinoma, išvyko brooklynietis Juozas Vilčinskas, Ant. Ignotas, Pr. Revinskas. Pastarasis įstojo liuosnoriu. Iš newyorkiečių paimta Jonas J. Malinauskas, Pr. Barsa. Iš Maspetho ir kitų Queens dalių—Kostas Milius, Ant. Petkus, Juozas J. Marcinkevičius, Ant. E. Adams, Wm. Baralis, Fr. Banionis, Jonas J. Baranauskas, Ant. D. Januška, L. J. Manta, A. T. Bartulevičius, Vincas F. Matonis.

Armijon dabar ima sparčiai, be ceremonijų. Vien antradienį paimta 2,122, tai netoli pusės visos trečiam iššaukimui skirtos kvotos iš didžiojo New Yorko. Kitomis dienomis paimta po mažiau.

N. K.

Rūko Narkotikus, Kad Ištirti Pasekmes

New Yorko Medikališkos Akademijos viršininko Dr. Ed. H. L. Corwin ir veikiančio patisų komisionieriaus Dr. Peter F. Amoroso priežiūroj prieš metus laiko 20 kalinių iš Rikers Salos, jiems sutinkant, padėti vieniems metams narkotikų rūkoriais, kad pravest nuodugnų ištyrimą tokio rūkymo pasekmių. Tam tikrais nustatytais laikotarpiais jie nuvežami į Bellevue ligoninę, jiems duodama pasirūkyt ir visas jų elgėsys, taipgi jų pačių pasakojami pergyvenimai užrekorduojami.

Penkių metų berniukas, detektyvo Walter J. Connelly sūnus, mirtinai pasišovė rastu tėvo revolveriu, tėvui miegant, o motinai triūsiantis su mažuoju broliuku.

Navy Yard apylinkės karčiamose iškabinta įsakymai jūreiviams apleist linksmavimo vietas ne vėliau 1 val. ryto.

Krautuvininkas Buvęs Užmuštas

Medikališko egzaminieriaus ekspertams pravedus pomirtinį tyrimą, nustatyta, kad Max Graboff, savo krautuvėlėj, 1579 St. John Pl., rastas paplūdęs kraujuose, buvęs užmuštas, ne pats užsimušęs. Kas, dėlko jį nužudė, kol kas neišaiškinta. Spėjama, kad tikslu apiplėšti, bet kad plėšikai nespėję pasigrobti pinigų, kostumeriams ateinant pabėgę.

Broliai Susikibo už Loterijos Laimikį

Prieš tūlą laiką broliai Augustas ir Nicholas Ruggiere sugyvendavo, kaip ir didžiuma brolių — kartais geriau, kartais blogiau, bet savo "broliškos meilės" teisme sverti nereikėjo.

Tačiau ta "meilė" pašlijo Augustui pasitaikius laimėti $97,623 airiškoj loterijoj. Jis sakosi padėjęs bankan pusę laimikio brolio Nicholas vardu, kad išvengti mokėjimo taksų, o tas pasijutęs lobio savininku ir pradėjęs išeikvoti, baliavoti. Augustas pasivijęs Nicholą ir privertęs pasirašyt dokumentą, atsisakantį tos jo vardu padėtos pusės, o atimtasis apsiskundė teisman, kad brolis atėmęs tą pusę laimikio grasinimu jį užmušti. Dabar abu vienas prieš kitą užvedė bylas ir tėvas į jas įvelta. Tėvas remiąs neturintįjį, bet norintįjį gaut pinigų sūnų.

"NEW YORKO AIDAI"

Taip užvardintoj radio programoj iš stoties WJZ ateinantį trečiadienį, sausio 29, visas dalykas eis daugiausia apie stampas—buvusias, esamas, būsimas.

Priedams prie klausimų-atsakymų ir kalbų programos, dainuos Kay Lorraine, Jack Arthur, ir Edisonierių vyrų choras, grieš Joseph Bonimes orkestra. Sk.

Mokytojų Radio

Mokytojų Unijos kalbėtojai reguliarėj savo penktadienių programoj per radio kalbės temoje "Mokslas Demokratijoj."

Apie mokslą iš mokytojų atžvilgio kalbės Edwin Berry Burgum, profesorius New Yorko Universitete. Iš tėvų atžvilgio kalbės Mrs. Rose Riegger iš Walden mokyklos, Robert K. Speer, N. Y. Universiteto Pradinio Mokslo Dep-to viršininkas ir Unijos Lokalo 537 prezidentas pirmininkaus programai.

Mokytojų programa sausio 24-tos vakarą bus nuo 11 iki 11:15 vakaro, iš stoties WMCA.

Mokytojų programos tęsis kas penktadienio vakarą per 10 savaičių. Jas rengia Mokytojų Unijos Lokalų bendras Liaudies Švietimo Gynimo Komitetas.

Dujos Prisvaigino 50 Gaisragesių

Iškilus gaisrui 6 aukštų bildinge, 530 Canal St., New Yorke, 50 gaisragesių buvo prisvaiginti dujų pirm, negu spėjo gaisrą užgesinti. Prisvaiginimo priežastimi buvo ne vien tik paprasti gaisro dūmai, bet nuodingos dujos, vartotos pereitam pausauliniam kare, o čionai vartojamos daryme šaldytuvų bildinge esančioj Wholesale Electric Co. šapoj.

Atidarys Naują Mokyklą

Nauja Forest Hills High School pradės klases vasario 3-čią. Į ją būsią perkelta 650 studentų ir 20 mokytojų iš Newtown High, 300 studentų ir 7 mokytojai iš Richmond Hill High, ir mažos grupės iš kitur.

Nauja mokykla randasi prie 66th Road ir 110 St. Lėšavo $2,850,080. Viso joje talpinsis 3,408 studentai.

Vėl Išsiuntė 6 Orlaivius

Floyd Bennett orlaivių stotyj sukrauta į dėžes dar 6 nauji orlaiviai išvežimui Anglijai.

Radio City rodomo judžio "The Philadelphia Story" žiūrėtojų pirmomis keturiomis savaitėmis atsilankę 581,000.

ŠEŠTA IR PASKUTINĖ SAVAITĖ
Skaitėte antgalviuose . . . Dabar pamatykite faktus.
"MANNERHEIM LINE"
(kalbinis, anglų kalboje)
Kemoro rekordai iš Sovietų-Finų karo. Nuimti aktualių mūšių laukuose.
"Stebėtiniausias dalykas iš visų, kokius aš kada esu matęs — Karinis dokumentas, kuriam dar lygaus nebuvo."
Generolas Majoras Fuqua, Amerikos armijos, atsitarnavęs.
MIAMI PLAYHOUSE 6th Ave. Prie 47th Str. New York City
Rodomas nuo 10 val. ryto. Įžanga 20c iki 1 val. dieną.

'LAISVES' BANKIETAS

"Laisvės" bendrovės dalininkų suvažiavimas įvyks sekmadienį, 26 d. sausio.
280 Union Avenue, Brooklyn, N. Y. Po šėrininkų suvažiavimo vakare

SAUSIO 26 JANUARY

—Įvyks—

BANKIETAS IR ŠOKIAI

TRUMPA IR GRAŽI DAILĖS PROGRAMA

Kalbės L. Prūseika
iš Chicagos ir kiti svečiai
Kalbėtojai

Ensemble "Aidbalsiai"
Dainuos vadov. B. Šalinaitės

Stasys Kuzmickas
Baritonas iš Shenandoah, Pa.,
Dainuos Solus

Vakarienė bus duodama 6:30 val. vakare, šokiai prasidės nuo 7 val.

PRAŠOME IŠANKSTO ĮSIGYTI BANKIETO BILIETUS

BROOKLYN CENTRAL PALACE SALĖSE
18 MANHATTAN AVE., Vienas blokas nuo Broadway BROOKLYN, N. Y.

PASAMDYTA DVI SALĖS, VIENA ŠOKIAMS, O KITA VAKARIENEI

Kaip visuomet, taip ir šiuom kartu, "Laisvės" bankiete dalyvaus daug svečių iš kitų miestų. Pasimatykite su senai matytais didžiojo New Yorko ir apylinkės lietuviais ir įsigykite naujų pažinčių su svečiais iš kitų miestų, dalyvaukite šiame savo dienraščio bankiete.

VAKARIENEI ĮŽANGA $1.50, ŠOKIAMS 40 CENTŲ